4

BROMMY & TOMMY

IN:

No 4

Brommy en Tommy

DE SCHATGRAVERS

Brommy en Tommy slagen erin een grote schat te bemachtigen.

Ja... een echte! Tonnen vol klinkende munten; guldens, kwartjes en dubbeltjes. Het kostte wel heel wat moeite, maar het lukte dan toch maar!

Jan Rap en Harry, zijn maat, komen er ook weer aan te pas.

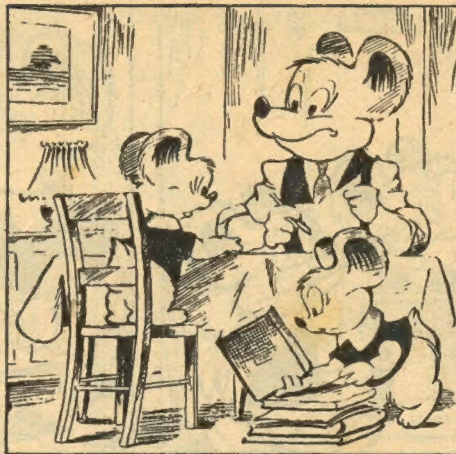
Zij zaten samen in de cel, doch ze weten er weer uit te komen, want die Jan Rap is werkelijk verbazend slim.

Maar Brommy en Tommy zijn nog slimmer.

Aan het eind is alles weer net zo als bij het begin... Jan Rap en Harry in de kerker en Brommy en Tommy gaan weer naar school.

Het begint allemaal met een bibliotheekboek over schatgravers....

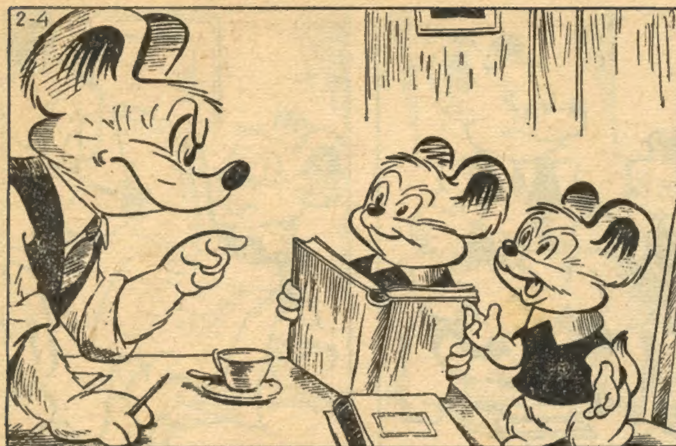

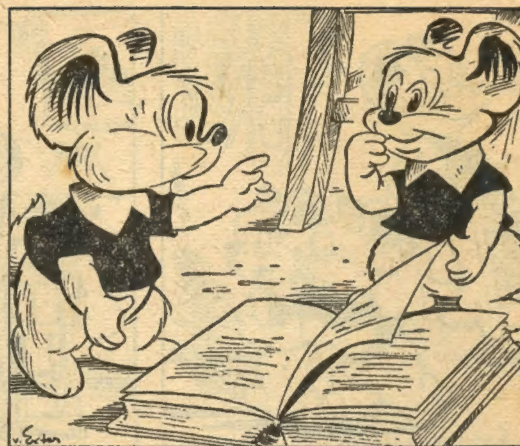
Brommy en Tommy wilden na 't eten juist de deur uitglippen toen vader hen terugriep. „Is het huiswerk al af?"

„Nee Pap", zei Brommy. „Nou dan", zei vader. „Het is nu nog licht buiten..." protesteerde Tommy, „dan kunnen we straks..." „Nee!" zei de veldwachter boos.

Zuchtend pakten de beertjes hun boeken. „Ik zal blij zijn als ik groot ben", zei Brommy. „Kan ik ook in de krant lezen 's avonds..." „Ik lees mijn krant niet", zei Pappa. „Nu niet ten minste. Ik heb óók huiswerk: mijn belastingpapier invullen. Ba!!"

Pappa zei zó hartgrondig „ba", dat Brommy en Tommy getroost aan het huiswerk begonnen, want gedeelde smart is halve smart. „Ik zou wel eens willen weten waar ik dat geld allemaal vandaan moet halen", bromde de veldwachter. „Of het moest zijn dat ik een voetbalpool win... of dat ik een schat vind, hier of daar!" „Ik heb een bibliotheekboek... dat heet „De Schatgravers"!" zei Brommy. „Er staan mooie plaatjes in!"

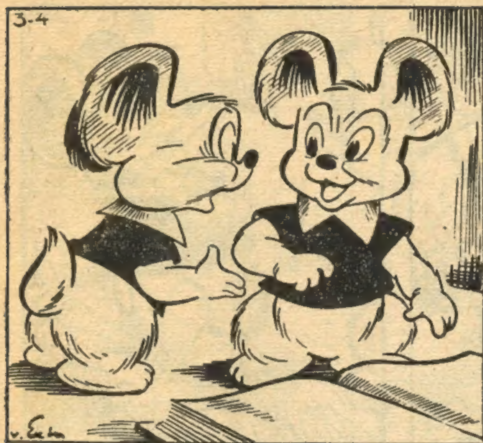

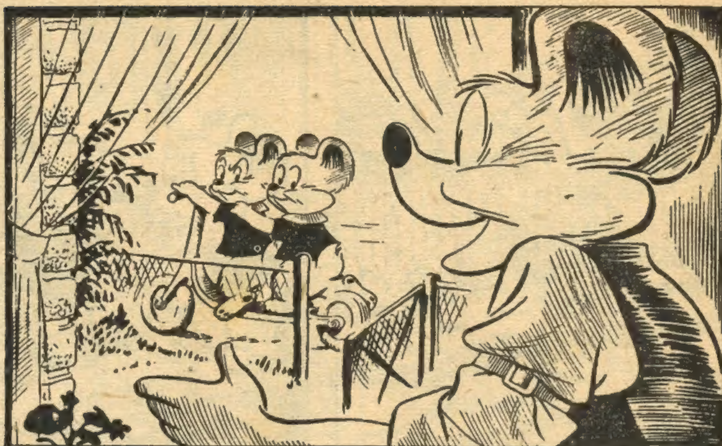

Brommy pakte 't bibliotheekboek om Tommy de plaatjes te laten zien, maar Pappa was er meteen bij. „Eerst je huiswerk!" zei hij. „Dat heb ik af!" zei Brommy triomfantelijk. „Dat noemen ze tegenwoordig ook al huiswerk", bromde Pap. „Ik wou dat ik ook maar alvast van dat formulier af was..."

Brommy en Tommy hadden medelijden met hun vader, niet alleen omdat hij het moeilijke belastingpapier moest invullen, maar ook omdat hij blijkbaar niet wist hoe hij zijn belasting betalen moest.

„Vonden wij ook maar eens een schat," zei Tommy dromerig, „net als in dit boek. Staat er een plaatje bij dat ze die schat vinden?" „Ja, hier", zuchtte Brommy, „góéd jongen... kijk... eerst vonden ze een kaart..." „Een kaart?" „Ja dat is altijd zo... Je moet een landkaart hebben waarop staat waar de schat ligt. Hoe wou je 'm anders vinden? De wereld is zo groot!" „Tja," zei Tommy, „dat is zo. Nou ja, misschien vinden we wel eens een kaart!"

Het was een erg nuttig boek dat Brommy uit de bibliotheek had gehaald „Boven de schat staat een iks," zei hij. „En daar moet je graven." „Ik zal toch eens opletten," zei Tommy, ,,misschien zie ik wel eens een iks staan ergens..." „Ja ja," lachte Brommy schamper. Maar ineens zei hij: „Nu je het zegt, ik hèb eens precies zo'n kruisje gezien ergens. Maar ik lette er niet op."

„Waar dan?" vroeg Tommy. „Dat weet ik juist niet meer," antwoordde Brommy. „Hier in de buurt?" „Ja dat wel," peinsde Brommy. „Wacht eens, ik geloof dat ik het me herinner. Aan de andere kant van het dorp... waar ze gaan bouwen!" „Meteen er op af!" zei Tommy, „het kan nog net, vóór we naar bed moeten!"

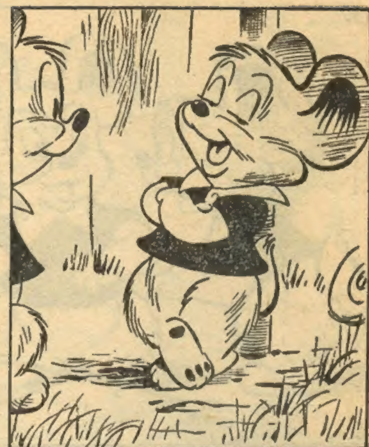
Even later reden ze weg. Op de autoped. „Over een half uur binnen, hoor!" riep Pappa hen na.

„Ga je voor iemand een schat ophalen," zei Brommy, „en dan zeggen ze: met een half uur binnen!"

„Wacht maar als we straks schatrijk zijn," zei Tommy.

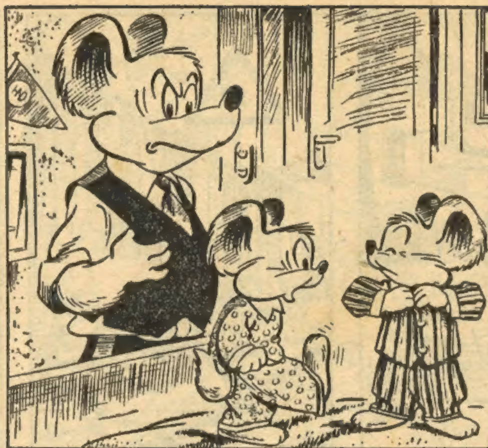

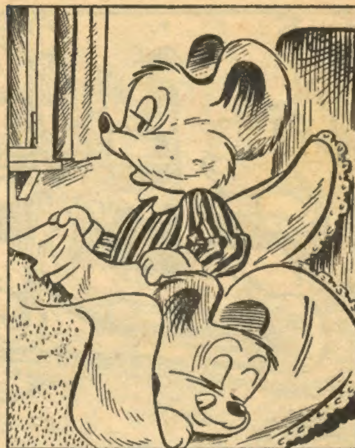
Brommy had het goed onthouden: even buiten Dierendorp stond inderdaad een kruisje op een paal. Die was er nog niet lang geleden neergezet ook, dat was duidelijk te zien aan het gele zand dat er omheen lag. Brommy en Tommy keken elkaar eens aan. Daarop reikten ze elkaar plechtig de hand. „We zeggen nog niets," bracht Brommy er eindelijk uit. „Het moet een verrassing zijn voor Pappa."

Tommy knikte. Hij kon van ontroering bijna geen woord uitbrengen. „Het hele leven hangt van toeval aan elkaar," zei hij ten slotte. „Als Pap niet had gezegd: „vond ik maar eens een schat...”." „En als ik niet toevallig dat bibliotheekboek had gehad over schatgravers..." „En dat je nog wist waar dit kruis stond", vulde Tommy aan. „Het gaat bij ons toch wel zeldzaam vlot ook!"

„Och ja," lachte Brommy, „waarom mag een beer niet eens een gelukje hebben? Maar nu wat anders: wat zou het zijn? Ik bedoel... goudstukken, staven, diamanten..." „Geduld," zei Tommy, „hoofdzaak is dat we nu weten waar het ligt. Als ik het even eerder had geweten, had ik mijn huiswerk niet eens gemaakt. Die nonsens is nu toch wel verleden tijd, niet?"

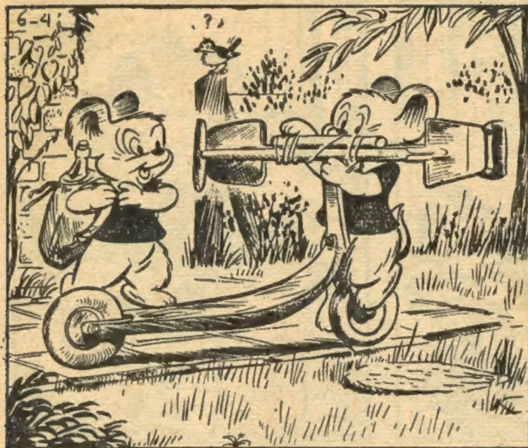

In een zalige stemming stapten de twee beertjes naar huis. „Wanneer graven we de schat op?" vroeg Brommy. „Zaterdagmiddag," antwoordde Tommy. „Dan kan ik nog een schep lenen van de buurman. Maar doe me één plezier... geen wóórd over die schat! Vooral niet op school! Anders krijg je de hele bende achter je aan. En zo'n schat is voor wie hem vindt!" „En dat zijn wij," stelde Tommy vast. „Reken maar," vulde Brommy vrolijk aan.

's Avonds gingen ze gehoorzaam naar bed. Ze wasten zich zelfs zonder dat Pappa hen er aan moest herinneren. „En tandenpoetsen!" zei Berendse. „Hebben we ook al gedaan," zei Brommy. „Eerst dat belastingbiljet en nou zijn mijn jongens weer niet lekker," zuchtte de veldwachter. „Nee echt niet, Pap!" riep Tommy. „We zijn juist kiplekker. En dat gaat steeds beter worden, let u maar eens op!" Tevreden kropen ze in bed. „Zaterdagmiddag," zei Brommy. „We zullen ze eens wat laten zien!" „Ik koop allereerst tien rollen drop," monkelde Tommy vanonder de dekens. „Dubbelzout!"

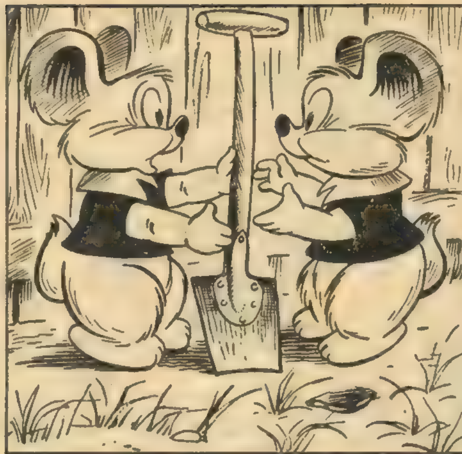

Het duurde lang, maar tenslotte was dan toch de zaterdagmiddag aangebroken. Brommy had een schep van de buurman geleend en die, met hun eigen tuinschep, op de autoped gebonden. „Ik heb hier een rugzak met een fles water," zei Tommy. „Hebben we nog iets meer nodig?" „Ik geloof het niet," zei Brommy, „laten we maar gaan. Ik heb Pappa verteld dat we wat in het zand gaan scheppen, ergens." „Dat klopt dan precies," zei Tommy tevreden. „Nou, dan gaan we maar." Daar gingen ze. Naar de paal met het kruis er op. Hij stond vlakbij een schutting, waarachter een bouwterrein lag. „Dat komt allemaal prachtig uit," legde Brommy uit, toen ze de autoped tegen de schutting zetten. „Kijk... we gaan hier niet aan de openbare weg staan graven, natuurlijk. Dan komen er altijd lui vragen wat je daar doet. Nee, we gaan achter die schutting en graven zo naar die paal toe. En niemand ziet ons." „Dat doen we," zei Tommy.

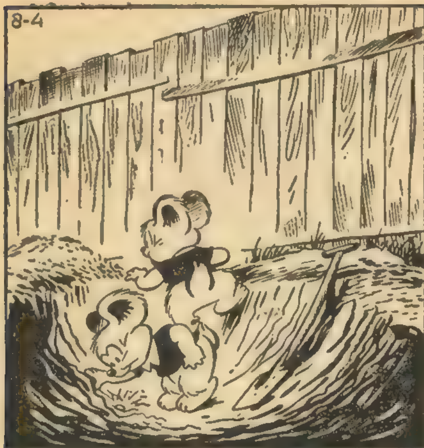

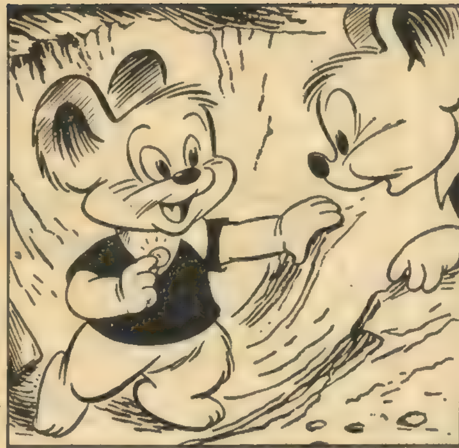

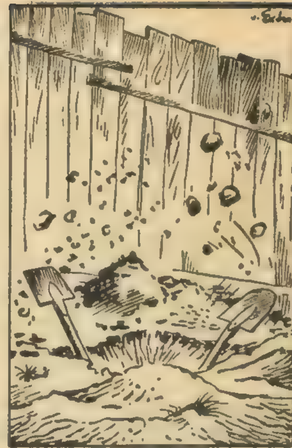
Er was gelukkig een losse plank in de schutting en daar kon de autoped net doorheen. Toen de broertjes binnen de schutting waren, zetten ze de plank weer op zijn plaats en liepen toen naar de plek die het dichtst bij de paal met het kruis was gelegen.

„Hier moeten we beginnen", zei Brommy. „Mag ik de eer hebben de eerste spade in de grond te steken?" Tommy reikte hem plechtig een schep aan. „Daar gaat-ie dan," zei Brommy, „nu kun je me wel komen helpen!" Tommy wilde niets liever. „Wie het eerst op de kist met juwelen stuit!" riep hij. „Of goudstaven," steunde Brommy, want het zand was veel zwaarder dan hij gedacht had. Zo werkten ze een hele tijd voort.

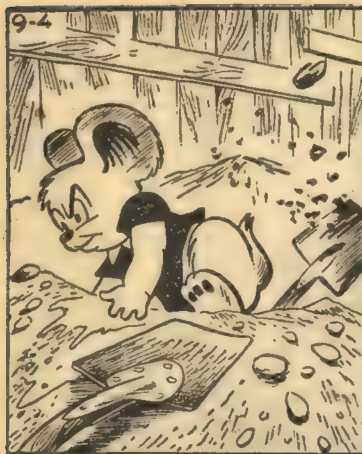
„Nu schuin naar de paal toe, onder de schutting door," zei Brommy. „Zeg, het moet wel een grote schat zijn, anders hadden ze er niet zo'n mooi geschilderd bord bovenop gezet." „Daar dacht ik ook al aan," zei Tommy. „Wie zou het er op gezet hebben?" „Dat is van geen belang," zei Brommy. „Wie de schat opgraaft... daar gaat het om!"

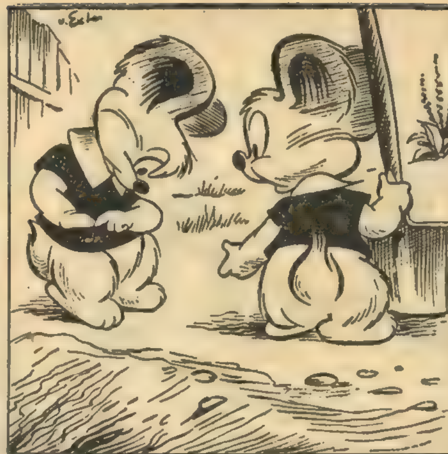

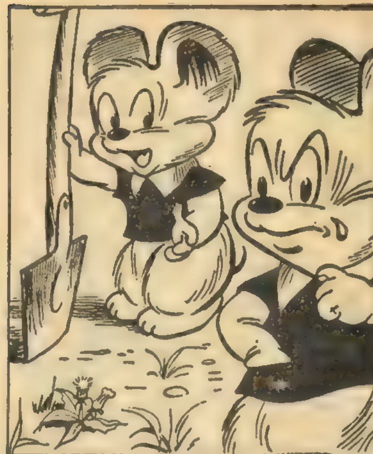

De torenklok van Dierendorp galmde vijf slagen uit en nog hadden Brommy en Tommy de schat niet gevonden. Ze waren toch al aardig diep. „We moeten naar huis,” zei Brommy. „Tja,” antwoordde Tommy, „het is vijf uur.” Hij gooide zijn schep uit de kuil. „Help me even,” zei hij. „Ik kom er alleen niet uit.” „Stap maar op mijn rug,” zei Brommy. Hij bukte zich maar richtte zich meteen weer op. „Kijk eens hier!” riep hij. Hij hield een dubbeltje omhoog. „Waar lag dat?” vroeg Tommy. „Hier... in het zand,” zei Brommy en stak het dubbeltje in de zak van zijn bloesje. „Ho ho! Samen delen,” zei Tommy. „Kun je dan wisselen?” smaalde Brommy. „Vooruit, we gaan nog even door. Het blijkt wel dat we nu toch dicht in de buurt komen.” De vermoeidheid was vergeten. Vóórdat Tommy zijn schep weer in de kuil had getrokken, vond Brommy alweer een dubbeltje. Tommy begon als een dolle te scheppen maar hij had geen geluk. Hij vond niets. Maar Brommy des te meer! Toen de klok halfzes sloeg, had hij acht keer een dubbeltje uit het zand opgeraapt!

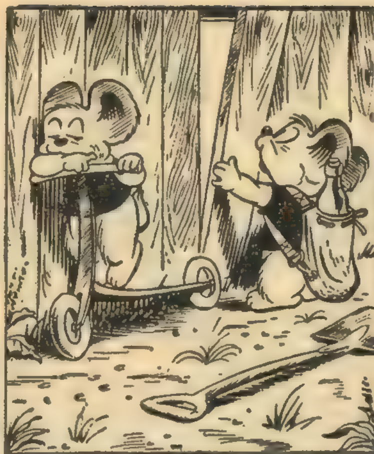

„Nu moeten we toch werkelijk naar huis," zei Tommy.

„Ja... dat zeg je omdat jij niets vindt," lachte Brommy, die als een razende het zand wegschepte. „Hoepla! Wéér een!" Tommy klauterde mistroostig uit de kuil. „Verpruts het nu niet meteen door te laat thuis te komen!" riep hij. „Die kuil loopt heus niet weg. Kom nu mee naar huis!"

Met tegenzin klom Brommy uit de kuil. „Er valt een dubbeltje op de grond," waarschuwde Tommy. Brommy keek verschrikt in de zak van zijn bloesje. „Er zit een gaatje in, geloof ik," zei hij langzaam. „Is er maar één uitgevallen?" vroeg Tommy, die nog niets begreep. „Er zit helemaal niets meer in!" zei Brommy terwijl de tranen hem in de ogen sprongen. „Ik geloof dat... ik had een dubbeltje van Pap gekregen... voor ik van huis ging... dat is uit mijn zak gevallen... in het zand... ik stopte het in mijn zak... het viel er natuurlijk na een tijdje weer uit..." „En dan vond je het weer," begreep Tommy. „En dan stopte je het weer in je zak... en dan viel het door het gaatje weer in het zand... en zo maar door...'

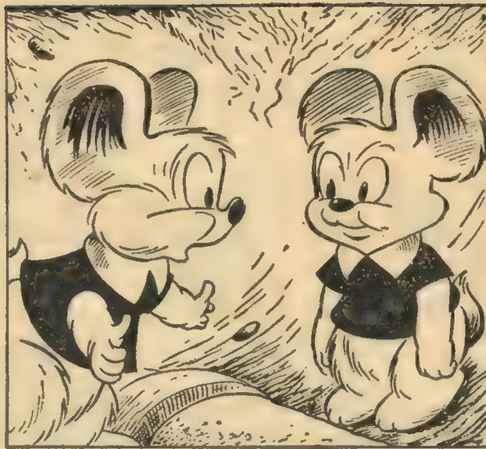

In een sombere stemming hesen de broertjes de autoped weer door de opening in de schutting. Tommy duwde de plank op zijn plaats. „Ziezo," zei hij, „niemand ziet er iets van dat wij hier hebben gegraven!" „Nee," zei Brommy, „en niemand heeft iets gevonden ook. Nou ja, misschien wint Pappa iets in de voetbal-pool." „Maar man!" riep Tommy, „doe nu toch niet zo somber. Wilde je het nu al opgeven omdat je niet meteen de schat gevonden heb? Moet je in dat boek lezen! Dat duurde wéken! Een kleine pruts-schat... ja... die vind je meteen... maar een goeie grote, daar moet je wat voor doen!" „Tja," zei Brommy. Zijn gezicht klaarde alweer op. „Zo is het ook eigenlijk! Eén middagje, wat is dat nu nog, hè?" „Morgen is het zondag," zei Tommy. „Dan beginnen we meteen morgenochtend vroeg. Wacht, de scheppen laten we gewoon hier!" Hij pakte de scheppen en gooide ze over de schutting. „Tot morgen!" riep hij vrolijk. „En nu naar huis! Van al dat gegraaf krijg je een reuze honger!".

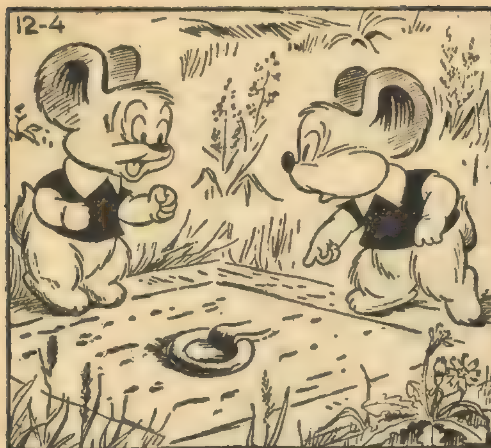

De volgende morgen waren Brommy en Tommy alweer aan het graven. En ze hadden nog niet zo lang gewerkt, of ze stootten op iets hards.

„De kist!" riep Brommy. „Dus toch..." zei Tommy. Voorzichtig groeven ze het zand weg, maar het was geen kist. Ze legden de bovenzijde van een stenen buis bloot. „Wat moet die nu hier doen, zo diep in de grond?" piekerde Brommy. „Een onderaards gewelf," opperde zijn broertje. „Dat zou kunnen," dacht Brommy, „maar hoe kom je erin?" „We hebben waarschijnlijk de ingang net gemist!" opperde Tommy. „En toch moet die ergens vlak in de buurt zijn. Ze doen het ook wel eens zo, dat ze wel een kruis zetten maar dan moet je nog zoveel passen naar links of naar rechts." „Tja, dan weten we nog niets," zei Brommy. „Maar we kunnen toch wel eens in de buurt gaan zoeken naar die ingang," stelde Tommy voor. Hij klom uit de kuil en scharrelde op het bouwterrein rond.

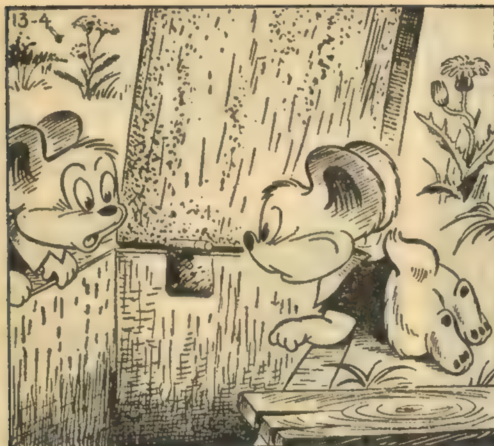

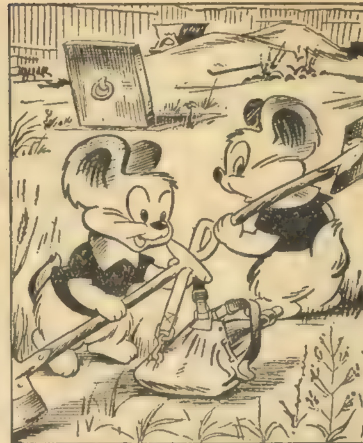
Brommy klom ook uit de kuil, klopte het zand van zich af en ging meezoeken naar de ingang van de onderaardse gang. Ze vonden hem bijna tegelijk. Een zwaar ijzeren deksel met een ring middenop. „Dat kon 't wel eens zijn!" riep Tommy. Zijn broertje kwam met een stok aandragen die hij door de ring in het deksel stak. „Met zijn tweeën!" riep hij. „Van je één... twee... drie!" Het deksel bewoog.

„Het is een beetje verroest misschien", dacht Brommy. „Als jij het een eindje omhoog kan krijgen zal ik er een plank onder steken."

Ze kregen het deksel helemaal open. Nieuwsgierig keken ze eronder. Er was een stenen koker voor de dag gekomen die diep de grond inging. Er waren ijzeren beugels in de wand, bij wijze van trap.

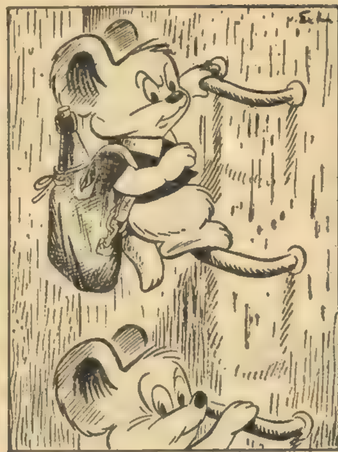

Brommy en Tommy keken met ontzag in de diepe put. Beneden was het helemaal donker, zo diep was het. „Durf jij er in?” vroeg Brommy. „Dat wel,” zei Tommy, „maar het is daar beneden helemaal donker. Als ik nu een lantaarn had...” „De zaklantaarn van Pap!” riep Brommy. „Die moesten we hebben. Pap heeft nu dienst. Als we nu naar huis gaan, kunnen we 'm zo pakken!” Zo deden ze. Ze gingen naar huis op de autoped, pakten de lantaarn en reden er meteen mee terug. Brommy droeg de lantaarn aan het knoopje van zijn bloes.

Weer haalden ze de autoped door de schutting en toen renden ze naar de geheimzinnige put, die al uitnodigend met open deksel op hen wachtte.

„We gaan samen,” besliste Tommy. „En we nemen de scheppen mee...” „En de rugzak met ons brood,” zei Brommy.

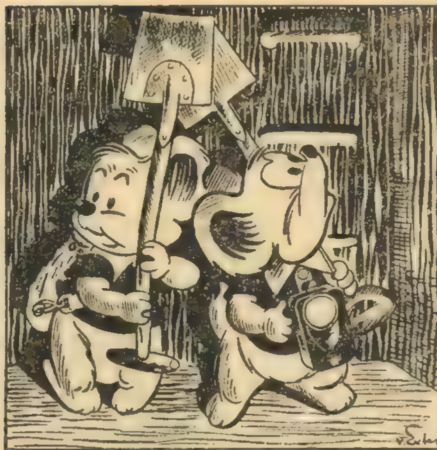

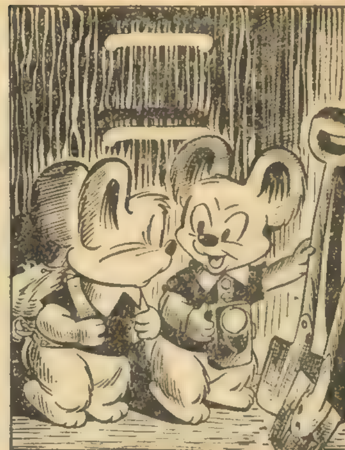

„We laten de scheppen met een touwtje zakken," stelde Brommy voor. „Dan hoeven we die niet zelf te dragen en we weten meteen hoe diep die put is." Dat was nog niet zo kwaad bekeken. Ze bonden de scheppen aan een touw en lieten het vieren in de put. Toen klommen ze er zelf in. Voorzichtig daalden de twee beertjes af langs de ijzeren beugels. Het werd al kouder en kouder en ook steeds donkerder. Tenslotte stonden ze op de bodem, waar de scheppen op hen lagen te wachten.

„D-d-doe d-de lantaarn aan," bibberde Tommy. „D-d-doe niet zo bang," zei Brommy, maar hij was blij dat hij licht had gemaakt. Hij zwaaide de lichtbundel van de lantaarn rond. Achter hem gaapte een diepe tunnel! Een ronde stenen tunnel. „De gang," fluisterde Brommy. „De onderaardse gang! Wat doen we nu?" „Er in gaan, natuurlijk," antwoordde Tommy. „We zouden wel mal zijn om er nu mee op te houden!"

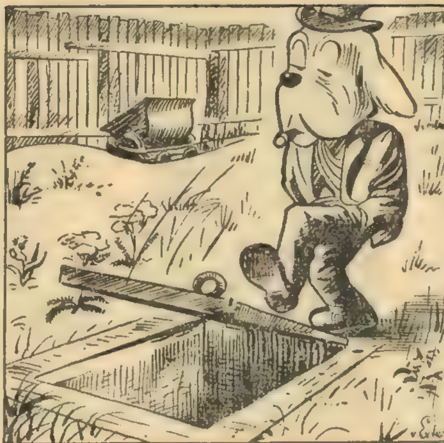

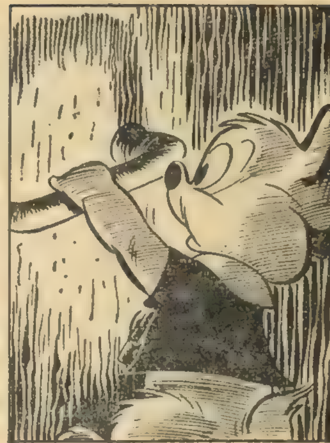
De beertjes namen elk een schep en gingen de gang in. Het lopen er in ging gemakkelijk want de tunnel was ruim genoeg en keurig schoon. En erg lang.

„We zijn al een heel eind," fluisterde Brommy. Tommy knikte. „Waar zouden we terecht komen?" „Nergens," zei Brommy. „Het houdt hier zomaar op, zeg! Moet je eens zien!" Ze stonden voor een stenen muur. „Nou... wéér niks," zei Tommy, maar toen keek hij toevallig omhoog omdat hij het voelde tochten boven op zijn hoofd.

„Licht eens bij, Brom!" riep hij, „daar is weer zo'n put, recht boven ons!" En ja... de zaklantaarn verlichtte een koker, die loodrecht omhoog ging. Ook weer met van die klim-beugels. „Naar boven!" riep Brommy. „We laten de scheppen maar even hier!"

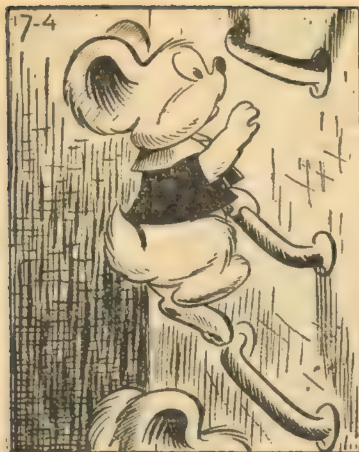

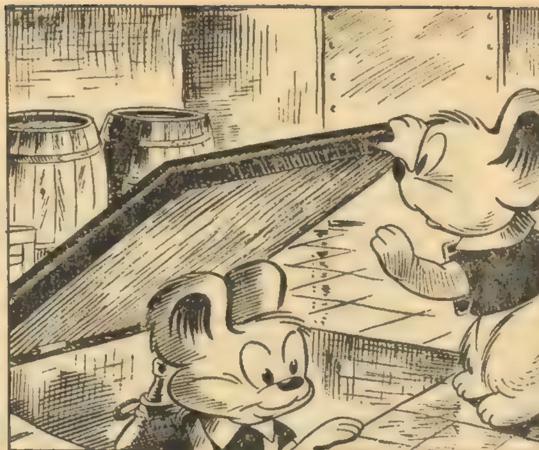

Nu was er op het bouwterrein, waar Brommy en Tommy naar een schat zochten, een wachtsman aangesteld, die een oogje moest houden op de bouwmaterialen die er lagen. En die wachtsman kwam, hoewel het zondag was, even een kijkje nemen. Hij zag niemand, maar wel het geopende putdeksel. En dat deed hij meteen dicht. „Iemand zou erin kunnen vallen," mompelde hij. „En die rioolput is aardig diep ook." Voor alle zekerheid schoof hij een zware balk, die er vlak bij lag, over het deksel heen. En toen ging hij naar huis, omdat er voor hem toch niet veel te doen was. „Op zondag komt hier helemaal geen kip in de buurt", dacht de wachtsman.

Wel twee beertjes, maar dat kon hij niet weten, want die zaten diep onder de grond in de nieuwe rioleringsbuis. Ze dachten nog steeds in een onderaardse gang te zijn, die hen naar een verborgen schat moest leiden.

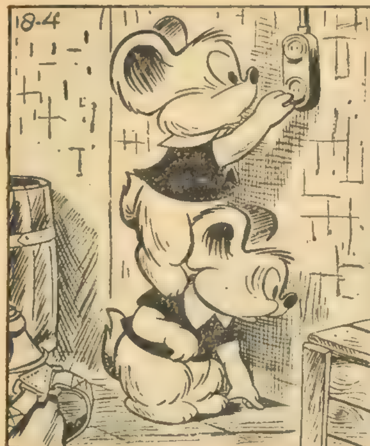
Terwijl de opzichter van het bouwterrein het deksel op de put liet vallen, waren de twee beertjes juist bezig in de tweede put omhoog te klimmen. Maar toen ze daar bovenin kwamen, zat daar ook een deksel.

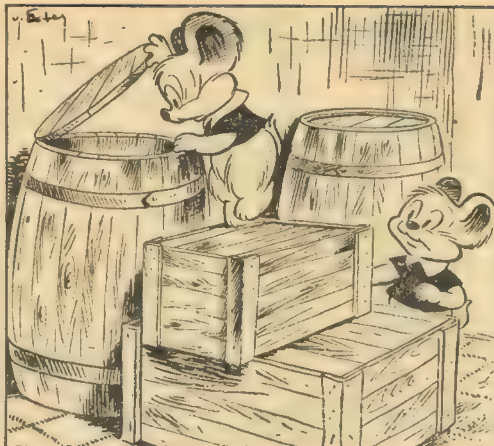
„Volgens mij zit hierboven de schat," zei Brommy.

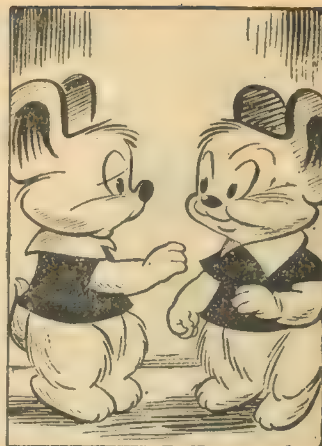
„De schatkámer," verbeterde Tommy. „Let maar eens op. Ja, ze gaan daar een hele onderaardse gang graven om aan het eind ervan een kistje neer te leggen! Een hele schatkamer zul je bedoelen!"

Hij kreeg nog gelijk ook... hoe vreemd dat ook klinkt. Met veel moeite konden ze het deksel omhoogduwen:

Het was niet zo'n zwaar deksel als het eerste, gelukkig. Ze kwamen in een donkere ruimte waar het niet zo koud was, maar ook pikkedonker. Brommy scheen met zijn zaklantaarn in de rondte, eerst over de vloer en toen over de muren rondom. Daar zag hij een lichtknopje!

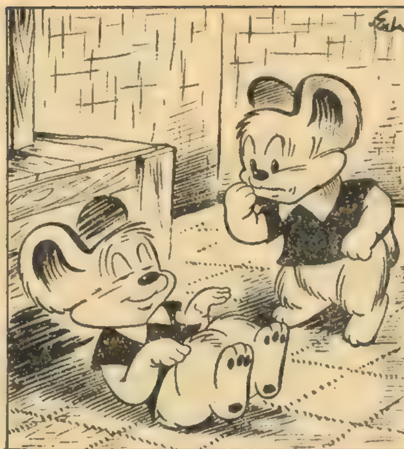

Vlug klommen Brommy en Tommy uit de put en liepen achter de zaklantaarn aan naar het lichtknopje. Ze moesten op elkaars schouders klimmen om erbij te kunnen komen, maar toen was ook plotseling de hele ruimte verlicht! „De schatkamer!" riep Brommy. „Ik had me een schatkamer anders voorgesteld," zei Tommy teleurgesteld. „Het lijkt eerder op een kelder van een groenteboer." Want in een hoek stonden tonnen en kisten opgestapeld.

„In die tonnen zit goud," zei Brommy, terwijl hij op de tonnen afging. Maar hij geloofde zelf niet wat hij zei. Hij klom op een kist en wipte het deksel van een ton omhoog. Tommy zag het hem doen. Hij zag hoe zijn broertje in de ton keek en toen zijn ogen wijd opensperde.

Daarna liet hij het deksel weer zakken, klom van de kist en kwam op Tommy af. „Knijp me in m'n arm," stamelde hij, „Vlug!"

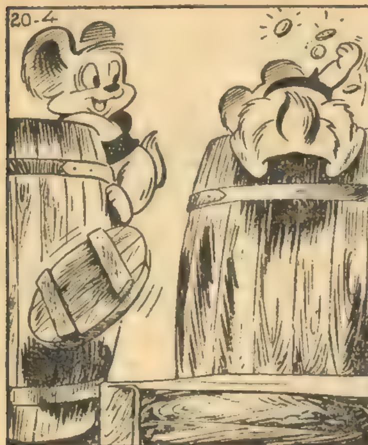
„Waarom moet ik je in je arm knijpen?" vroeg Tommy.

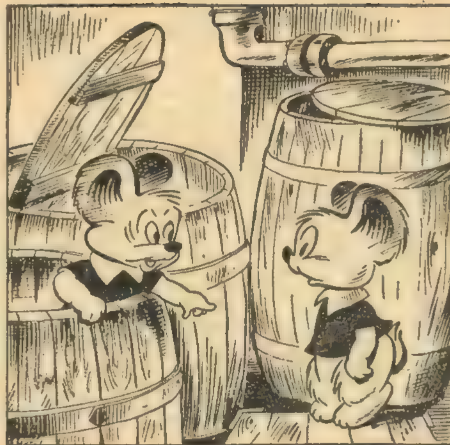
„Ik droom!" zei Brommy. „Die ton... die ton..." „Wat nou, die ton..." bromde Tommy. Hij klom op de kist en deed het deksel van de ton omhoog. „Wat zie je?" vroeg Brommy fluisterend. „Gouden tientjes of zoiets," zei Tommy.

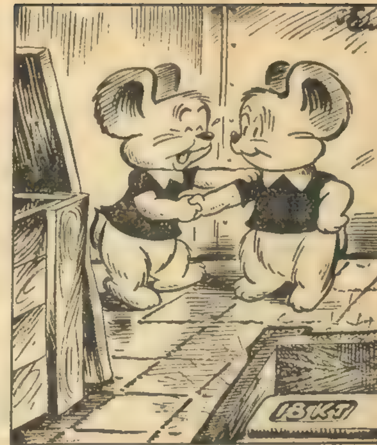
„Precies zoals het in het bibliotheekboek staat, hoor! Dat klopt toch precies? Wat wou je nou?"

Toen klom hij van de kist en viel flauw. Maar dat duurde niet lang. Zijn broertje schudde hem wakker. „We hebben de schat gevonden!" schreeuwde hij. „We hèbben 'm... we hèbben 'm!" „Heb ik dus niet gedroomd?" vroeg Tommy beduusd. Vlug klom hij weer op de kist en keek nog eens in de ton. Ja toch... de ton was werkelijk gevuld met gouden munten. „En die andere tonnen?" riep Tommy.

„Vlug... laten we daar ook eens in kijken!"

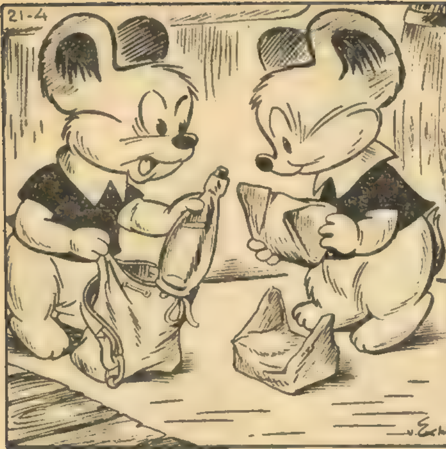

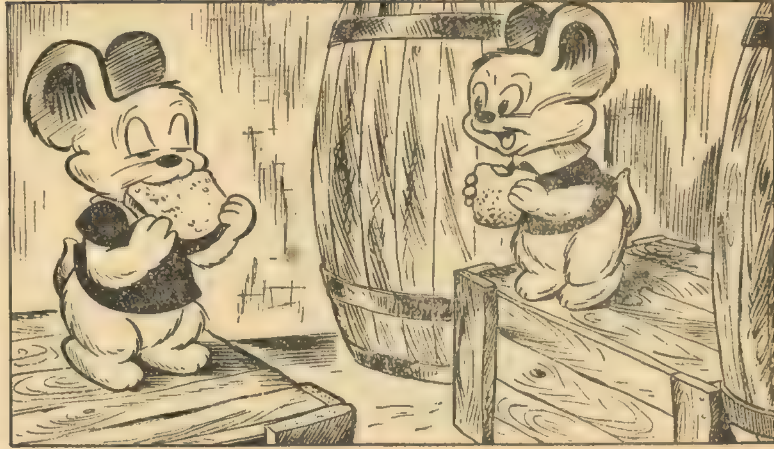
Zenuwachtig holden Brommy en Tommy naar de andere tonnen die in de kelder waren opgesteld. De deksels kletterden op de vloer. „Guldens!" riep Brommy. „Splinternieuwe!" „Ik heb kwartjes!" juichte Tommy. Ze klommen op de andere tonnen, waar dubbeltjes en centen in bleken te zitten.

„Nu de kisten!" riep Brommy. „Wat zou daarin zitten?"

„Robijnen... smaragden... weet-ik-veel," raadde Tommy. Maar nee... er zaten gouden staven in! „Nou, ook goed," zei Tommy. „Zo nauw moet je niet kijken, wat jij Brom?" „O, het blijft mij allemaal gelijk, hoor!" zei Brommy.

„Hoofdzaak is dat we een echte schat hebben gevonden. Een prima schat, mag ik wel zeggen..."

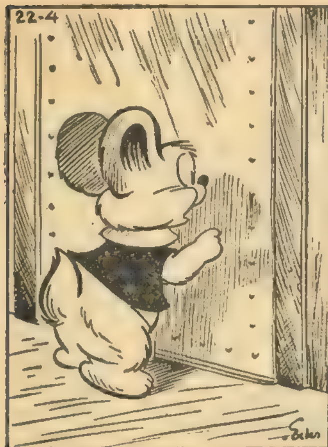

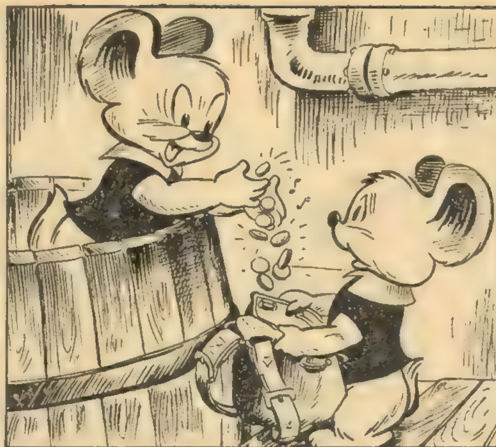

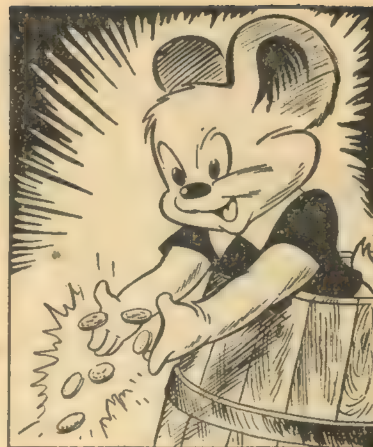
Brommy en Tommy waren natuurlijk dolblij met hun schat, maar toen de eerste opwinding voorbij was, bleken ze toch meer trek in brood dan in goud te hebben.

Brommy maakte de rugzak open en haalde er twee pakjes brood uit en een fles water.

„Smakelijk eten, meneer de miljonair!" zei hij. „Van hetzelfde, schatrijke beer," antwoordde Tommy. „Wat zal die Pappa een ogen opzetten als we hem een rugzak vol gouden tientjes komen brengen!" „Nu hoeft hij niet meer te piekeren over zijn belastingbiljet," zei Brommy. „Ik koop eerst tien rollen drop," zei Tommy. „Dat had ik mezelf beloofd en dat ga ik doen ook. Morgen, in het vrij kwartier." „Vrij kwartier?" vroeg zijn broertje verbaasd. „Wou je dan nog naar school gaan ook?" „O nee!" zei Tommy, „dat hoeft nu niet meer, hè? Of wel?" „Ja, eigenlijk weet ik het ook niet," antwoordde Brommy. „Naar school moet je altijd, geloof ik, of je nu een schat hebt gevonden of niet."

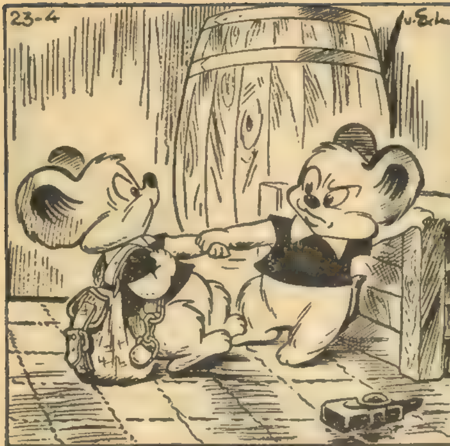

Terwijl Brommy en Tommy hun brood opaten, op een kist met goudstaven gezeten, zagen ze een ijzeren deur, waar ze in alle opwinding nog geen acht op hadden geslagen. Brommy ging er meteen op af maar er bleef geen kruk aan te zitten.

„Die kan niet open," stelde hij vast. „Niet dat het zo erg is... wij kunnen komen en gaan langs onze onderaardse gang."

„We moesten maar naar huis gaan," zei Tommy. „Ik ben zó nieuwsgierig naar het gezicht dat Pappa zal zetten als we een zak met tientjes voor hem meenemen! Pak de rugzak!"

Brommy pakte de rugzak en Tommy dook in de ton met gouden tientjes. Hij liet de munten rinkelend in de rugzak vallen. „Dat is zwaar spul, zeg," zei Brommy. „Hou op! Genoeg!" „Niks genoeg," kraaide Tommy en hij gooide er nog twee handen vol bij. „Als jij 'm dan maar draagt!" riep Brommy.

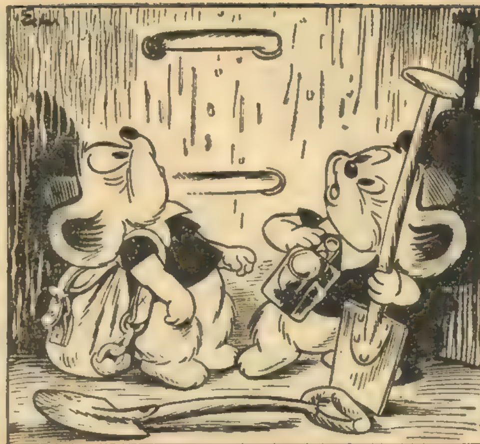
De broertjes maakten zich klaar om naar huis te gaan. Tommy wilde zwierig de rugzak omhangen, maar dat viel tegen. Het ding was zo zwaar van de gouden tientjes dat hij hem alleen niet op zijn rug kon krijgen. Brommy hielp hem. Wankelend liep Tommy naar de put.

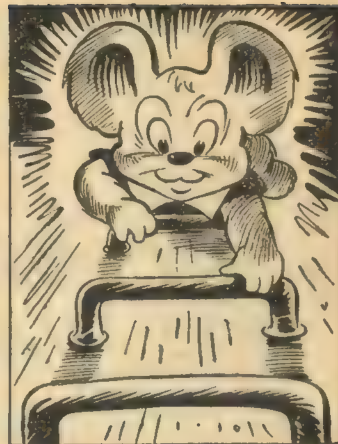
„Wacht even tot ik de ladder beet heb!" waarschuwde hij.

Toen hij goed en wel op de sporten in de put stond, knipte Brommy zijn zaklantaarn aan en deed het licht in de schatkamer uit. Toen daalde ook hij in de put af. Het deksel liet hij openstaan. De afdaling ging vlot. Vooral Tommy was gauw beneden. Hij sloeg de laatste tien sporten over, omdat hij zich niet meer houden kon met de zware zak op zijn rug. „Bonk!" klonk het onder in de donkere put. „Ben je er?" vroeg Brommy. „Ja," zei Tommy.

„Die scheppen moeten ook weer mee naar huis!" zei Brommy terwijl hij op de grond sprong in de onderaardse gang.

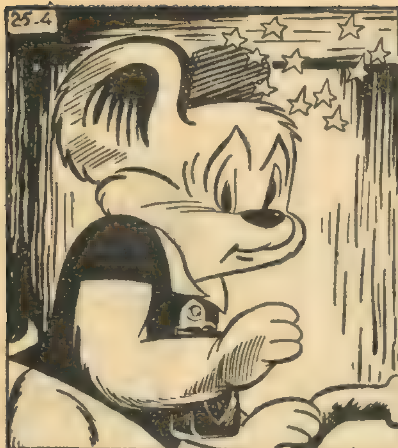

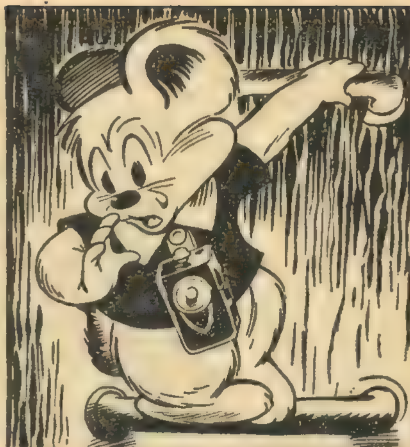

De twee broertjes liepen door de lange onderaardse gang terug en kwamen tenslotte weer uit bij de put waar ze het allereerst in waren afgedaald.

Tot hun verbazing zagen ze geen licht boven in de put. „Zou het buiten al donker zijn?" vroeg Brommy zich af. „Ik weet het niet," antwoordde Tommy, „maar ga jij maar eerst naar boven. Als je dan het touw laat zakken, hijsen we de rugzak er mee op en de scheppen. Ik kan niet meer, hoor!" „Jij bent ook altijd zo eigenwijs," riep Brommy. „Waarom moest die zak ook zo vol!" „Als ik wat meeneem, neem ik wat goeds mee," zei Tommy. „Klim jij nu maar naar boven met het touw!"

Brommy deed het maar. De rol touw nam hij over zijn schouder mee. Hij zou gauw tot de ontdekking komen, waarom er geen licht van boven in de put scheen! De wachtsman had het deksel dichtgedaan en er ook nog een zware balk op gelegd!

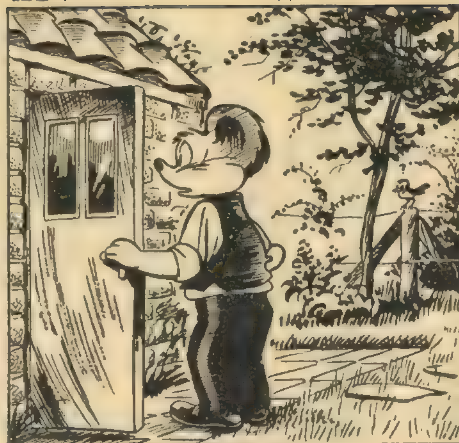

Brommy klom alsmaar naar boven tot hij zijn hoofd stootte tegen het putdeksel. Hij schrok er geweldig van want hij had gedacht dat het inmiddels avond was geworden. Maar nu begreep hij waarom de put zo donker was.

Hij duwde tegen het deksel, maar dat gaf geen millimeter mee. Hij bleef duwen en duwen maar moest het tenslotte opgeven. „Tommy!" riep hij angstig naar beneden. „Het deksel zit er op! Kom me helpen!" „Ik ben zo moe!" galmde de stem van Tommy naar boven. „Probeer het nog eens alleen!" Maar tenslotte ging hij toch naar boven. Hijgend kwam hij bij zijn broertje onder het putdeksel aan. Maar ook samen konden de twee broertjes het deksel niet omhoog krijgen. Tot overmaat van ramp begon de zaklantaarn het op te geven. Het licht werd steeds zwakker. „Laten we maar naar beneden gaan, voor het helemaal uitgaat," stelde Tommy voor.

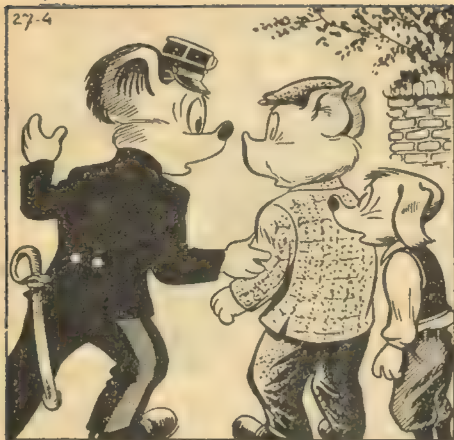

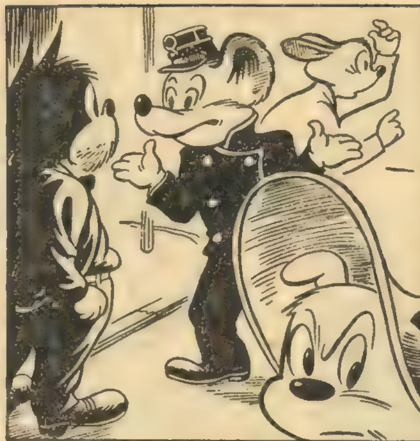

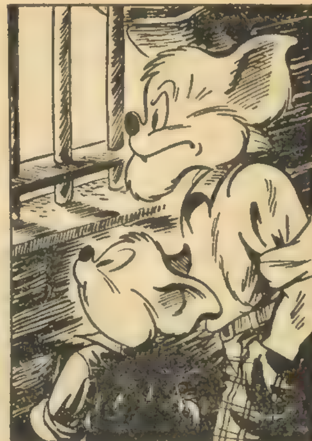

Vader Berendse was erg boos toen Brommy en Tommy niet op tijd thuis kwamen. „Zijn dat zoons van een politiebeambte?" bromde hij. „Stiptheid en orde moet er zijn! Honderdmaal heb ik het ze al gezegd! Vijf uur thuis is vijf uur thuis en geen minuut later!" Maar om half zes waren ze er nog niet. Vader Berendse werd nu ongerust. Hij ging eens in de schuur kijken. De autoped was er niet.

De veldwachter pakte zijn fiets en reed weg. Hij doorkruiste Dierendorp waar het erg stil was op straat. Iedereen zat aan tafel en er waren geen kinderen op straat om aan te vragen of ze Brommy en Tommy soms hadden gezien. De veldwachter peddelde langs de schutting van het bouwterrein maar de autoped kon hij niet zien, want die was achter de schutting verborgen.

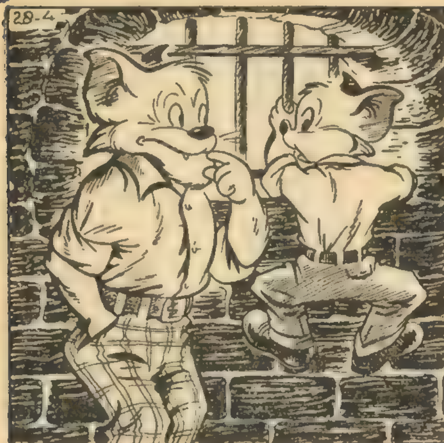

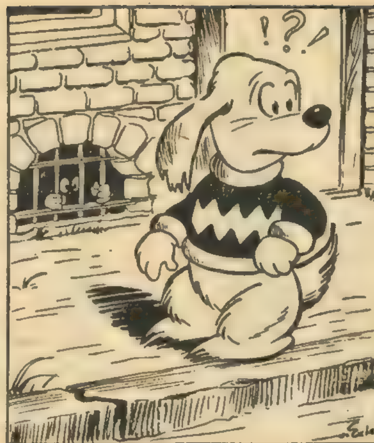

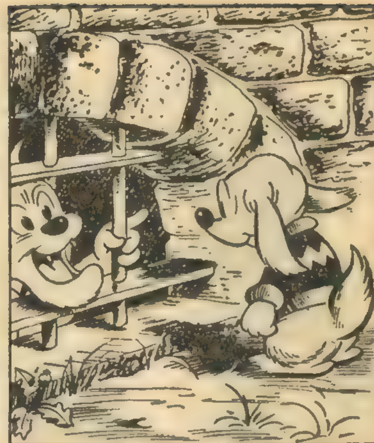
Toen het donker begon te worden waren Brommy en Tommy nóg niet thuis. De veldwachter begon een ongeluk te vrezen en besloot hulp in te roepen om naar de beertjes te zoeken. Links en rechts klampte hij Dierendorpers aan en iedereen was dadelijk bereid om te helpen. Binnen een half uur was heel Dierendorp op zoek naar Brommy en Tommy. „En kijk vooral uit naar hun autoped!" riep de veldwachter. „Als je die vindt, vind je die jongens ook wel!"

In heel Dierendorp waren maar twee personen die niet mee hielpen zoeken. Dat waren Jan Rap en zijn maat, die onder het gemeentehuis in de cel zaten.

Ze stonden voor het tralieraam te kijken en begrepen wel dat er iets aan de hand moest zijn.

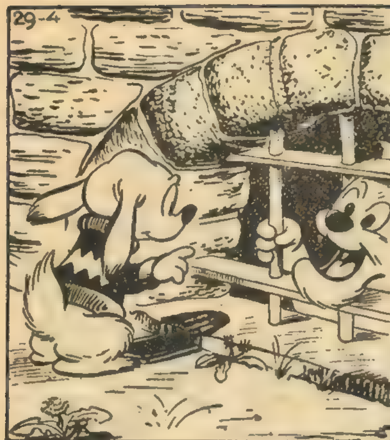

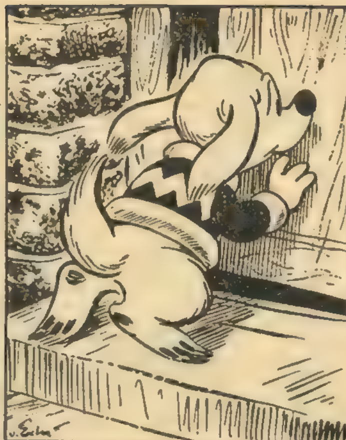
„Wat zou er aan de hand zijn?" vroeg Jan Rap zich af. „Daar gaat er al weer een in gestrekte draf voorbij!" „Brand misschien," opperde Harry. „Nee, dan zou iedereen wel dezelfde kant oprennen," zei Jan Rap. „Ze lopen allemaal een andere kant op. Wacht eens, daar komt een jochie aan. Die kan ons misschien inlichten."

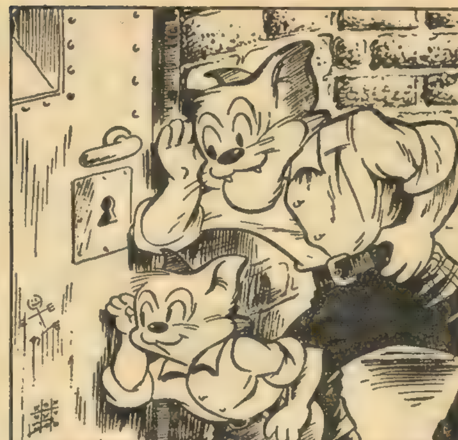
Hij riep het jongetje aan, die eerst alle kanten opkeek om te zien waar die stem vandaan kwam. „Hier!" brulde Jan Rap. Het jongetje kwam voor de tralies staan.

„Wat is er aan de hand?" vroeg Jan Rap. „Brommy en Tommy zijn weg," zei het jongetje. „En nu moeten ze allemaal helpen zoeken." „Zo zo," zei Jan Rap vriendelijk. „Nou, dan moeten wij ook meehelpen zoeken, hè vent?"

„Ja meneer," zei het jongetje beleefd. „Weet je wat jammer is?" vervolgde Jan Rap. „De deur van ons kamertje is op slot gevallen... zou je ons even willen helpen om hem weer open te maken? Ja? Wil je dat wel?" Het jongetje knikte.

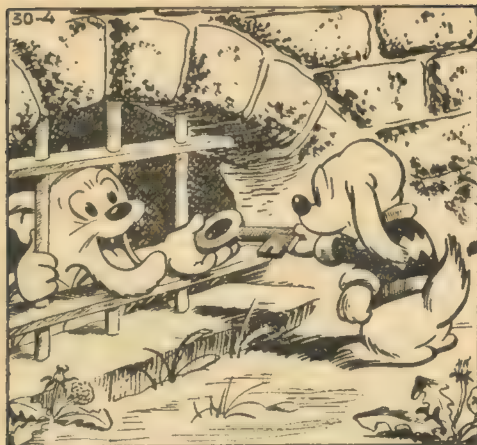

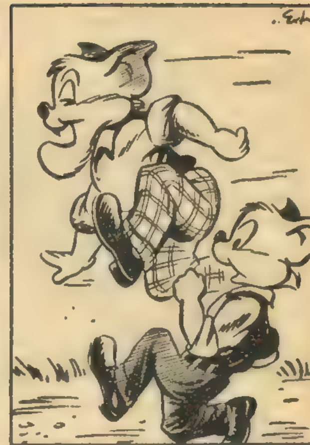

„Kijk vent," zei Jan Rap. „Hiernaast zie je een deur, zie je wel?" Het jongetje keek. „Ja... daar" wees hij. „Mooooi zo... grote jongen" teemde Jan Rap. „Moet je goed luisteren... nu ga je die deur in, hè? En dan vind je de deur van ons kamertje heel makkelijk. Op die deur zie je een dikke sleutel zitten. Die moet je uit het slot trekken en dan neem je hem mee naar buiten en dan geef je hem aan mij... goed?" „Ja meneer" zei het jongetje. „En gaat u dan ook meehelpen zoeken naar Brommy en Tommy?" „Ja hoor, vast! Maar... dan jij eerst die sleutel pakken! Ga nu maar gauw, ventje!"

Het jongetje verdween uit het gezichtsveld. Even later hoorden de twee deugnieten hem aan de deur van hun cel morrelen. Toen rinkelde er iets. „Hij heeft de sleutel er zowaar uitgekregen," zei Harry verheugd.

Het jochie kwam blij met de sleutel aangedragen voor het tralievenster en stopte hem in de uitgestoken hand van Jan Rap. „Fijn zo," riep deze. „Je bent een kranig ventje hoor! Als je zo doorgaat, zul je het nog ver brengen!" Vlug holde Jan Rap naar de deur van de cel en stak de sleutel in het slot. Het kostte moeite om het zware slot open te krijgen maar het lukte toch.

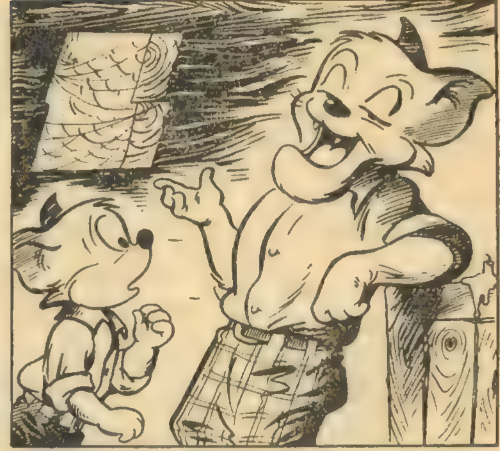
„Kom mee, Harry!" riep Jan Rap en even later waren ze het gemeentehuis uit en de straat op. Er was niemand te zien behalve het kleine jongetje dat hun zo braaf geholpen had. Jan Rap legde hem vaderlijk de hand op het hoofd. „Een bovenste beste ben je," sprak hij. „Nu kunnen wij ook helpen zoeken, hè? Dag vent!"

En in draf verlieten de deugnieten Dierendorp.

„Naar de hut in het bos!" hijgde Jan Rap. „Zoals gewoonlijk!"

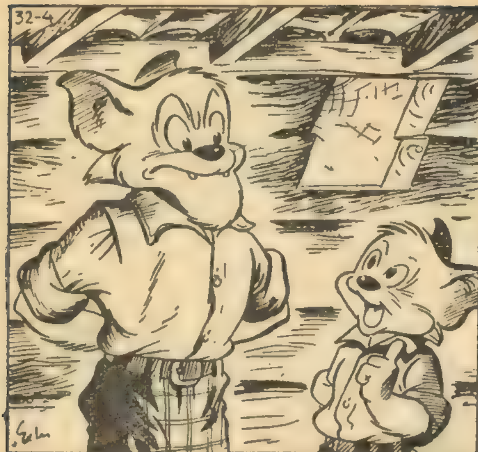

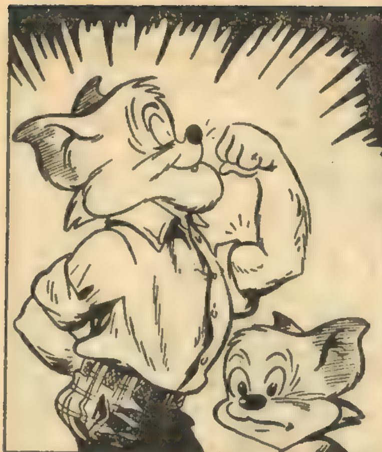

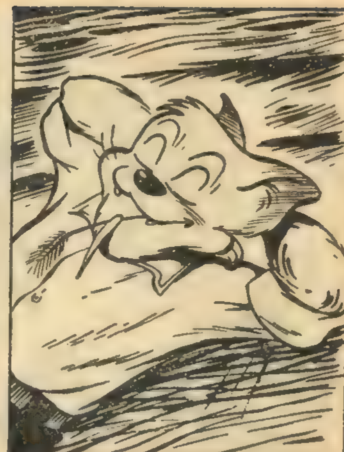

De twee ontsnapte booswichten draafden Dierendorp uit, zo snel hun benen hen maar wilden dragen. Ze volgden een pad dat naar het bos leidde, waar een oude schaapskooi stond die hun al eerder tot vluchtplaats had gediend. Harry was blij toen hij er eenmaal binnen was. „Daar zijn we weer," hijgde hij. „We konden ons naambordje nu wel eens op de deur spijkeren." „Maar dat doen we niet," sprak Jan Rap. „Ik ben niet van plan hier lang te blijven. Ik heb een idee namelijk. Daar loop ik al een hele tijd mee rond. Een idee om met één klap van dit bestaan verlost te worden!" „Zeg es," begon Harry, „waar denk je aan?" „Aan een flinke zet... één keer een heleboel geld binnenhalen en dan nooit meer..."

„Nooit meer wat?" vroeg Harry. „Nou... nooit meer in de cel... nooit meer werken... gewoon lekker lui leven... ergens in een mooi land!"

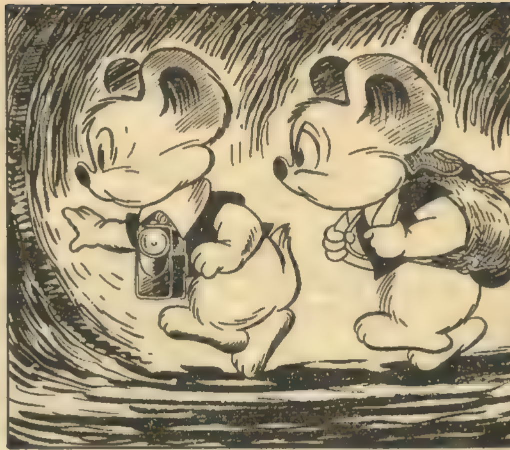

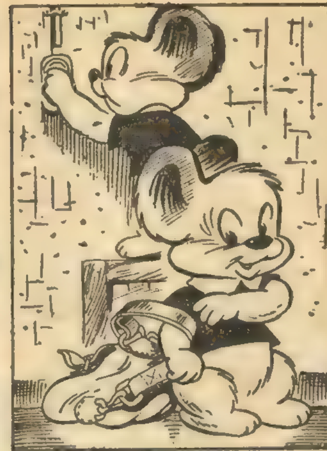

„Kijk," zei Jan Rap. „Tot dusver hebben we het helemaal verkeerd gedaan. Wat namen we weg? Een taart... een sliert saucijsjes..." „Een tas geld van een tombola," vulde Harry aan. „Is dat nu leuk om me aan die pech te herinneren?" bromde Jan Rap. „Dat ging fout ja... dat kan iedereen gebeuren. Nee... ik denk erover om iets groots te doen." „Hou me vast," jammerde Harry zachtjes.

„Als ik eerst maar een groots brood had... of een groots stuk kaas... ook goed. Ik weet niet wat het met me is, maar ik krijg overal dadelijk honger van..." „H'm," bromde Jan Rap. „Ik ga slapen. Ik ga krachten verzamelen voor morgen. Voor mijn grote slag..." „Welterusten dan," zei Harry. „Ik zal je eens schrijven, hoor... als je weer opgepakt bent." „Dat hoeft niet" antwoordde Jan Rap. „Want dan zitten we weer samen. Jij doet mee met mijn grote plan natuurlijk." Grinnikend viel hij in slaap.

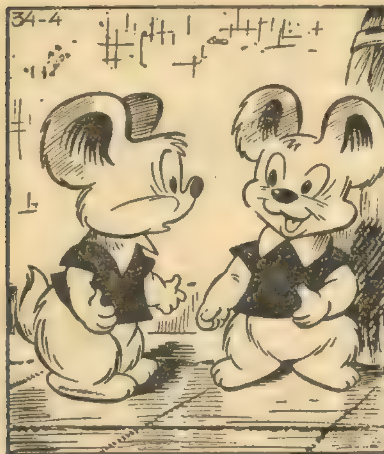

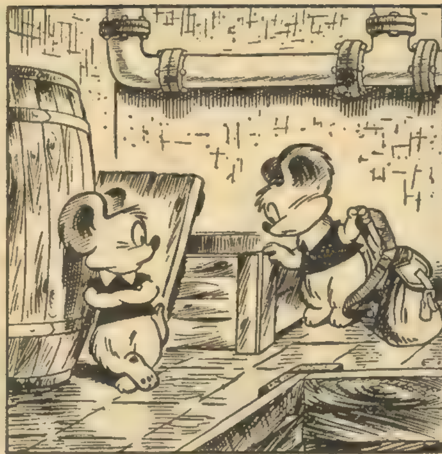

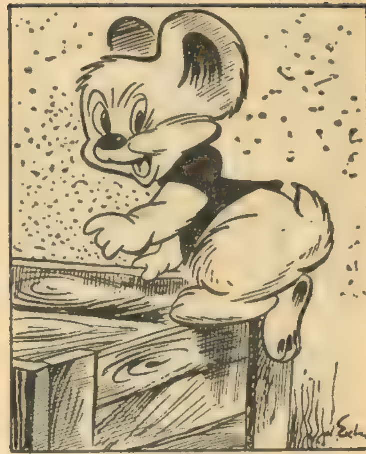
Intussen kon men Brommy en Tommy maar niet vinden en de autoped ook niet. Die lag nog achter de schutting van het bouwterrein en de beertjes zelf zaten in de rioolbuis. Of de onderaardse gang zoals ze dachten. Ze konden er niet meer uit omdat een wachtsman het deksel had afgesloten. „We moesten maar teruggaan naar de schatkamer!" zei Brommy angstig. „Daar hebben we tenminste licht."

„Wat zal Pappa wel zeggen als we niet op tijd thuiskomen?" jammerde Tommy zachtjes. De zware rugzak met al die gouden tientjes deed hem ook al zo'n pijn.

Ze begonnen aan de terugtocht. De zaklantaarn ging helemaal uit en ze moesten het op de tast vinden. Nu konden ze maar één kant opgaan, dus gevaar voor verdwalen was er helemaal niet. Na een half uur waren ze weer in de schatkamer terug en knipten daar het licht aan. Met een zucht van verlichting gooide Tommy de rugzak af.

Brommy en Tommy zaten opgesloten in hun schatkamer. „Zoveel goud en zilver om je heen... en je hebt er niets aan," zei Brommy. „Geld alleen maakt niet gelukkig!" „Hè ja," zei Tommy kwaad. „Weet je niets beters dan spreekwoorden?"

„Nee," antwoordde Brommy, „jij dan?" „Het ziet er naar uit dat we de nacht hier moeten doorbrengen," peinsde Tommy. „En je kunt niet eens het verschil zien tussen dag en nacht... temeer omdat we geen horloge hebben. Ik begrijp wel dat het avond moet zijn, want ik krijg slaap!"

Hij keek in een lege kist. „Als we de rugzak daarin leggen, hebben we een soort hoofdkussen. De deken verzinnen we er maar bij." Hij liet de rugzak in de kist zakken en verdween er zelf ook in. „Wie het laatst in bed komt, moet het licht uitdraaien," riep hij nog.

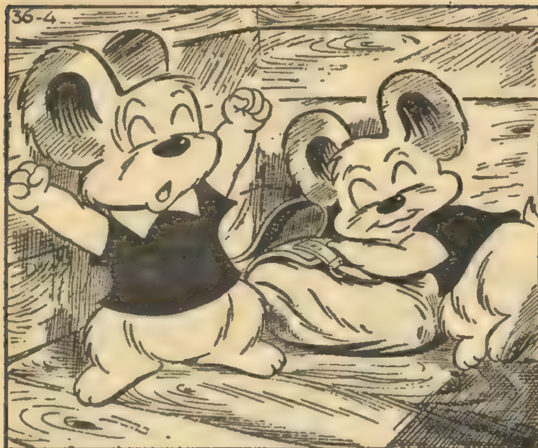

Veldwachter Berendse had de hele nacht niet geslapen omdat hij maar steeds aan Brommy en Tommy moest denken. En de dag die erop volgde was nog naarder. Zo gauw hij zich meldde op het gemeentehuis bij de burgemeester, riep deze:

„Jan Rap en zijn maat zijn ontvlucht! De cel is leeg! Het is me weer wat moois, hoor!" Berendse ging zelf ook kijken, voor alle zekerheid en het was zo. Een uur later kwam een boer vertellen dat zijn ezel uit de wei was gestolen. En weer een uur later kwam dezelfde boer nog eens terug om te melden dat, terwijl hij naar Dierendorp was gegaan om de diefstal van de ezel aan te geven, iemand ook nog een wagen van zijn erf gehaald had.

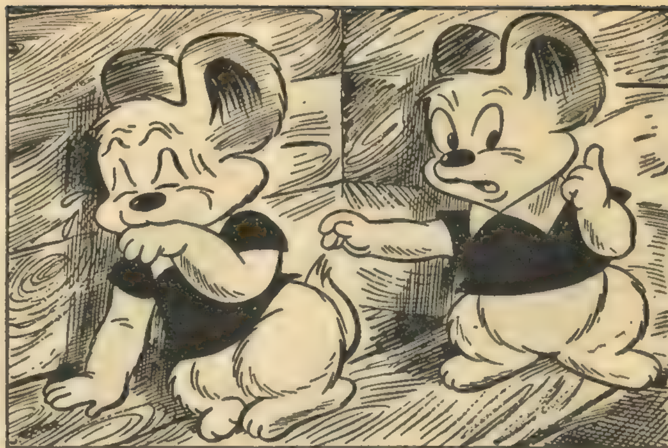
„Wat een dag..." zuchtte de veldwachter. „Als Brommy en Tommy nu maar kwamen opdagen, dan konden me die ezel en die wagen gestolen worden..."

Maar 's avonds waren ze er nog niet...

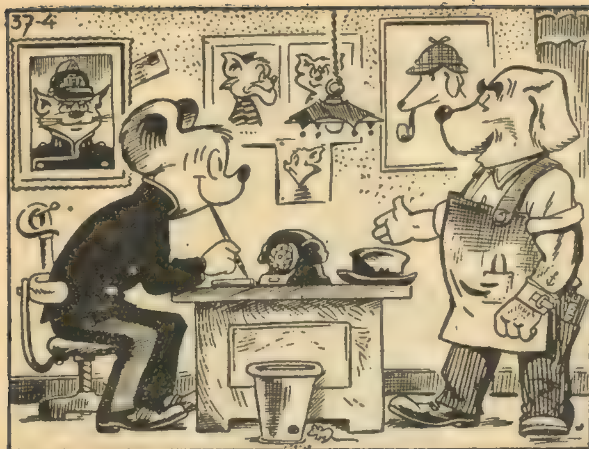
Brommy en Tommy zaten zwijgend bij elkaar in de schatkamer. Ze hadden geslapen in de lege kist. Ze wisten niet hoe lang. De schatkamer had geen ramen, dus ze konden ook niet zien of het dag was of nacht.

Ze wisten het niet, natuurlijk, maar het was alweer avond. Ze waren zo vermoeid geweest dat ze heel lang hadden geslapen in de kist. Ze waren wakker geworden van de honger.

„Hoe moeten we hier nu ooit weer uitkomen?" vroeg Brommy angstig. „Vader vindt ons wel," zei Tommy. „Reken daar maar op!" „Maar wanneer?" huilde Brommy. „Misschien zijn we dan al dood!" „Ben jij nu een ferme beer?" vroeg Tommy. „Laten we..." Hij hield plotseling op. „Wat is er?" vroeg zijn broertje.

„Ik hoorde wat..." zei Tommy. „Daar... achter die deur!!"

Veldwachter Berendse zou zich die ongeluksdag nog lang herinneren. Brommy en Tommy weg... Jan Rap en zijn maat gevlucht... een ezel gestolen bij een boer. Een kar gestolen bij dezelfde boer... en toen kwam de smid nog melden dat hij een ijzerboor, een ijzerzaag en een koevoet miste uit zijn werkplaats.

„Was er soms vreemd volk in de buurt?" vroeg Berendse.

„Nee" antwoordde de smid, „maar nu je 't zegt, Berendse, ik zag wel een oud vrouwtje op het erf scharrelen, maar die zocht haar katje, zei ze."

„Tja, en wat zou die met een ijzerboor moeten doen, hè?" zei Berendse spottend.

Het oude vrouwtje kwam juist bij de schaapskooi aan. „Hier ben ik weer, Harry!" riep ze. „Goed volk! Doe maar open!" Harry opende de deur van de schuur. „Heb je alles?" vroeg hij. „Ja hoor... kijk maar eens hier! Een prima boor, elektrisch, een eerste klas ijzerzaag met bakelieten handgreep en een beste koevoet, alles Nederlands fabrikaat en voorzien van garantie-etiket."

Wat zou die Jan Rap nu toch met een ijzerboor, een ijzerzaag en een koevoet moeten doen? En wat heeft hij daar achter de schuur staan! Een ezel en een boerenwagen? Wat zou dat allemaal moeten betekenen?

Het was nog maar net donker geworden of Jan Rap en Harry kwamen de schuur uit en laadden de boor, de zaag en de koevoet op de wagen. Jan Rap spande de ezel in en daarna klommen de deugnieten op de bok van de kar. Ze waren nu voorzien van grote, zwarte, valse snorren en hadden platte lederen petjes op, zoals glazenwassers die wel dragen. „Vort!" riep Jan Rap. Ze bolderden over een bosweg.

„Hier staat ergens een boerderij, waar ik eerst nog even moet wezen," zei Jan Rap.

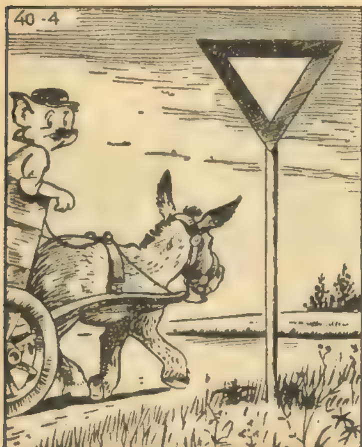

Bij een zijweggetje liet Jan Rap de wagen stilhouden. Hij sprong van de bok en verdween uit het gezicht. Harry bleef rustig wachten en kauwde tevreden op een grashalmpje, onder zijn grote, valse snor.

„Tja, emmers en een ladder horen erbij, anders lijkt het nergens naar," mompelde hij. „Als je toch voor glazenwasser wil spelen, doe het dan goed..." Jan Rap bleef niet lang weg.

„Vlug!" riep hij, „pak aan!" Hij droeg een ladder en twee emmers, die hij kletterend in de wagen gooide.

„Weg!" hijgde hij. „De boer zag me, net toen ik het erf af ging!" De boer kwam uit het dwars-weggetje tevoorschijn, maar was net te laat... hij zag de boerenkar in een stofwolk verdwijnen. „Die wagen ken ik!" riep de boer. „Dat zal je niet glad zitten, lelijke emmerdief!"

Jan Rap reed met de boerenwagen het bos uit en nam toen een zijweg die op een hoofdverkeersweg uitkwam.

Daarlangs reed hij op Dierendorp aan.

„Let op," zei hij. „Nu krijg je straks eerst aan je rechterhand een bouwterrein met een schutting eromheen. En daarna komt het gebouw waar we de ramen eens gaan zemen."

„Als er ten minste niemand in de buurt is," zei Harry.

Daar kwam het bouwterrein al in zicht. „Let op... gevaarlijk kruispunt!" waarschuwde Harry. „Ja, dat bord zag ik ook," bromde Jan Rap. „En op die kruising gaan we rechtsaf. Steek je hand eens uit..." De boerenwagen reed rechtsaf.

„Ho maar!" riep Jan Rap. De ezel bleef stilstaan voor een nieuw gebouw. Op de gevel prijkten mooie gouden letters. „Dierendorpse Boerenleenbank" spelde Harry. „Moeten we hier zijn?" „Precies geraden!" riep Jan Rap vrolijk, terwijl hij op de grond sprong. „Pak de ladder en de emmers!"

Jan Rap zette de ladder tegen de muur van de Boerenleenbank en klom naar boven. „Zie je iemand?" fluisterde Harry angstig. „Welnee! Geen levende ziel!" riep Jan Rap, terwijl hij om zich heen keek. „Vroeger zaten de mensen nog wel eens buiten op een bankje, 's avonds. Maar nu zitten ze binnen... naar de televisie te kijken."

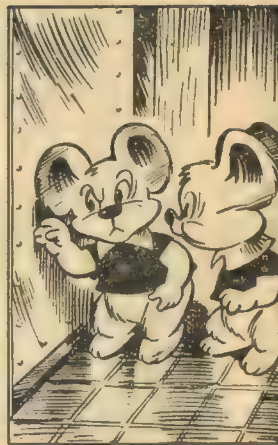
Zonder aarzelen klom hij door een open bovenraam en sprong naar binnen. Even later opende hij de voordeur.

„Komt u binnen, meneer," zei hij. Harry stapte binnen met de emmers. „Heb je de boor er in?" vroeg Jan Rap.

„Alles," antwoordde Harry. „Mooi, ga dan maar mee. Deze kant op." Hij ging Harry voor in het bankgebouw. Op een bordje, met een pijl erop, stond te lezen: „Safe". „Daar moeten we zijn," zei Jan Rap.

„Je vindt de weg eigenlijk vanzelf in zo'n bank," zei Jan Rap, terwijl hij het bordje passeerde dat de weg wees naar de kluis. De twee deugnieten daalden een stenen trap af, nadat Jan Rap eerst de lichten had aangedraaid.

„Dat is 'm," zei Jan Rap. „Een stop-contact mooi dichtbij, zie ik. Geef me nu maar eens die ijzerboor met het snoer." Voorzichtig tilde Harry de boor uit de emmer. „Doe maar niet zo zachtjes!" lachte Jan Rap. „Niemand zal je hier horen!" Dat had hij helemaal mis. Vlak achter de ijzeren deur zaten twee beertjes die hem wel degelijk hadden gehoord. Ja zeker... Twee beertjes! Brommy en Tommy! Die zaten in de kluis van de Boerenleenbank!

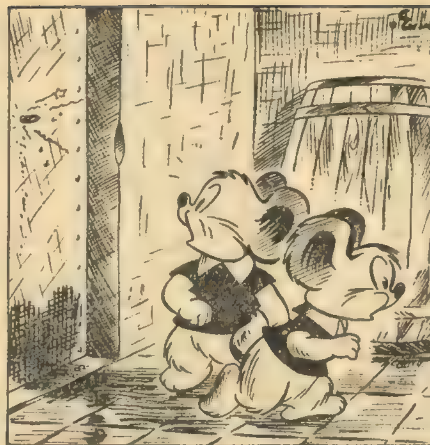
Ze waren toch door een rioolbuis gekropen? Nou, die kwam uit in de kelder van de Boerenleenbank waar al het geld van de Dierendorpers in werd bewaard. Het was dus wel degelijk een soort schatkamer...

Brommy en Tommy waren wat opgelucht toen ze eindelijk stemmen hoorden. „Zullen we roepen?" stelde Brommy voor. „Wacht nog even," zei Tommy. „Het is net alsof ik die stemmen ken... stil eens..." Ze legden hun oor te luisteren tegen de ijzeren deur. „Het lijkt wel..." begon Brommy. „Jan Rap!" zei Tommy. „Moet je eens horen wat hij zegt...! de weg wijst vanzelf... in zo'n bank... zegtie... bank?" De broertjes keken elkaar eens aan. Toen luisterden ze weer scherp.

„...zouden deze emmers voldoende zijn?" hoorden ze de stem van Harry. „Ik hoop van niet," antwoordde Jan Rap, duidelijk verstaanbaar. „Maar meestal wordt het geld in kistjes bewaard... die laden we zo op, jongen. Als we eerst maar door die deur heen zijn..." Brommy en Tommy keken elkaar ontzet aan. „We zitten in... de kelder van de bank..." stamelde Brommy. „Als Pappa dat hoort..." zuchtte Tommy. „Jij ook met je schatgraverij..."

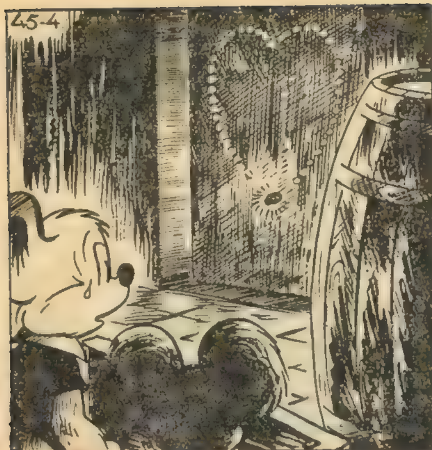

Jan Rap duwde een stekker in het stopcontact en nam de ijzerboor ter hand. „Nou, uit mijn slag!" bromde hij, terwijl hij de punt van de boor op de ijzeren deur zette. „Ik schakel in..." De boor begon gierend te draaien. Harry keek ontzet om zich heen. De boor knarste en gilde op een akelige manier in het ijzer, tot Jan Rap het apparaat plotseling stilzette. „Zo... het eerste gat zit er in," zei hij en zette de punt van de boor naast het gat dat hij zojuist in de deur had geboord. „Wie volgt," riep hij vrolijk. En daar begon de boor weer opnieuw te knarsen en te gieren!

Brommy en Tommy, binnen in de kelder, hadden vol ontzetting het lawaai gehoord en toen ze de punt van de boor door de deur zagen komen, begrepen ze de bedoeling van Jan Rap.

„Vlug, we moeten het licht hier uit doen," fluisterde Brommy. „Anders begrijpt hij dat wij hier zijn... hij kan naar binnen kijken door zo'n gaatje..." Net op tijd. Toen het eerste gat in de deur was geboord, was het binnen in de kluis donker...

Brommy en Tommy kropen weer in de kist, waarin ze ook hadden geslapen en keken over de rand naar de deur. Er kwam steeds meer licht doorheen, want Jan Rap boorde onverdroten het ene gat na het andere met de elektrische boor. „Straks komen ze binnen," fluisterde Brommy, „en wat dan?"

„Laten we het deksel op de kist doen," stelde Tommy voor. „Deze lege kist nemen ze misschien niet mee." Hij stapte de kist uit en legde het deksel er half op. Toen kroop hij er weer gauw in, bij zijn broertje. De boor hield op met gillen. „Geef me de koevoet eens aan," klonk de stem van Jan Rap. Hij had een mooie rij gaatjes in de deur geboord in de vorm van een hart. En toen gaf hij daar met de koevoet een donderende slag op... Het hartvormige stuk deur kletterde de kelder binnen, die meteen helder werd verlicht.

Jan Rap stapte de kluis binnen door het gat. „De ijzerzaag had ik niet eens nodig gehad," zei hij monter.

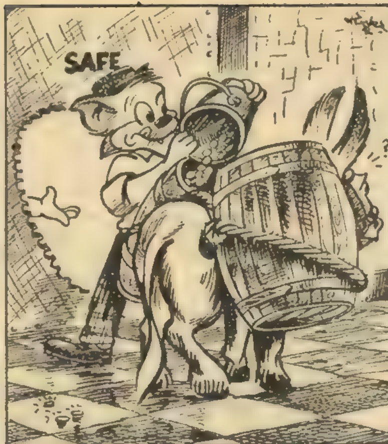

Brommy en Tommy konden nu niet meer zien wat er gebeurde, want ze zaten diep in de kist weggedoken, waarvan ze het deksel over zich heen hadden getrokken. Maar ze hoorden Jan Rap en zijn maat wel rommelen in de kelder. De schavuiten hadden het lichtknopje gauw gevonden en keken nieuwsgierig in de kluis rond. „Alleen een paar oude tonnen en kisten," zei Harry. Hij was al even teleurgesteld als Tommy, toen die voor het eerst het licht had opgeknipt.

„Geduld maar," suste Jan Rap. „Laten we eerst maar eens zien, wat er in die tonnen zit..." Nou, dat viel niet tegen. Er stond een ton met gouden tientjes, één met guldens, één met kwartjes... en nog veel meer. En de kisten met goudstaven waren er ook nog. Jan Rap deed er gelukkig maar eentje open. „De rest zal wel hetzelfde zijn, neem ik aan," bromde hij. Hij liep vlak langs de kist waarin Brommy en Tommy zaten, maar gelukkig keek hij er niet in.

Jan Rap was altijd al erg bang geweest om zich moe te maken, en zelfs, nu het ging om het vervoer van goud en zilver, had hij geen zin om het zelf te dragen.

Hij draafde het bankgebouw uit en maakte het tuig van de ezel los. Hij leidde het beestje de bank in, de gang door en de trap af, naar de kelder. „Hij is het beter gewend dan ik," sprak Jan Rap. „We gooien een paar tonnen leeg en hangen hem aan elke kant eentje om. Daarin kunnen we dan vervoeren wat we willen!" Zo gezegd, zo gedaan. Buiten stortten de schelmen de tonnen leeg in de boerenwagen.

„Toch nog tijdrovend werk, zo'n bank leeghalen," vond Harry. Hij was blij toen alles in de kar was geladen.

„Wacht eens even!" riep Jan Rap. „De kisten nog!"

Maar die bleken helemaal niet te tillen. Op eentje na... Dat was de kist waarin Brommy en Tommy waren verborgen. Voor ze het goed begrepen belandden ze ook op de boerenwagen.

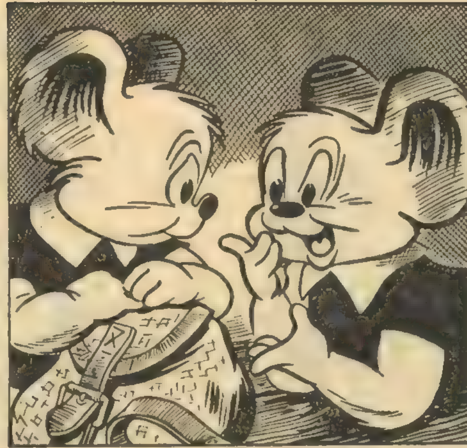

Ten slotte zei Jan Rap: „Nou goed, laat die kisten met goudstaven dan maar staan. Ik wil ook niet hebberig lijken!" „En bovendien zou je niet weten wat je ermee moest doen ook," antwoordde Harry. „Ook dat," gaf Jan Rap toe, terwijl hij de ezel weer inspande. „Gooi de voordeur maar weer dicht, Harry!" De ladder lieten ze gewoon staan. Toen klommen ze samen op de bok en hopla! Daar gingen ze er vandoor.

„We hebben lekker kunnen doorwerken," vond Harry die zijn angst te boven was gekomen, nu hij de Boerenleenbank uit was.

„Och, je moet bij die dingen alles goed overwegen," zei Jan Rap, terwijl hij een pijpje opstak. „Kijk, het kwam allemaal zo mooi uit dat die Brommy en Tommy verdwenen zijn. Iedereen is aan het zoeken... in het bos... langs de rivier... de veldwachter, de nachtwaker, alles, de burgemeester en de bankdirecteur incluis..."

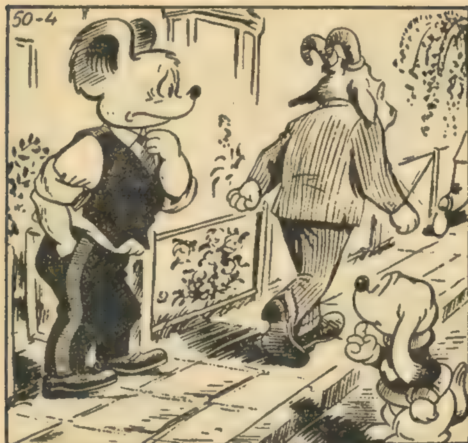

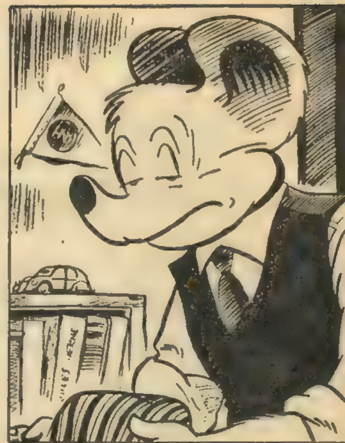

Brommy en Tommy konden goed verstaan wat Jan Rap en Harry daar op de bok zaten te vertellen. Ze waren het laatste ingeladen en hun kist stond achterin de wagen, achter de tonnen. „We moeten wat verzinnen," fluisterde Brommy. ‚Dat doe ik al een hele tijd," lispelde Tommy terug, „en ik weet wat... als we weer op een zachte weg rijden, gooien we de gouden tientjes uit de rugzak naar buiten... die vallen dan in het zachte zand. Niemand zal dat horen, maar men zal het wel kunnen zien! Een spoor van goud!"

„Een goed idee," fluisterde Brommy. „Zouden ze ons kunnen zien?" Voorzichtig tilden de beertjes het deksel van de kist omhoog. „Ze kunnen ons niet zien," fluisterde Brommy, „de tonnen staan allemaal vóór ons... wat een geluk..."

Pappa Berendse was erg bedroefd toen alle Dierendorpers weer thuiskwamen zonder iets te hebben gevonden. Een klein jongetje met flaporen, vroeg hem: „Die twee meneren uit de kelder... hebben die ook niets gevonden?"

„Twee meneren uit de kelder?" vroeg Berendse. „Wie bedoel je?"

„Die in de kelder zitten... hun deur was in het slot gevallen... toen konden ze er niet uit om te zoeken. Ik heb de sleutel voor ze gehaald..." Berendse begreep nu hoe Jan Rap en zijn maat uit de kerker waren ontsnapt. „Je bent me een mooie," bromde de veldwachter. „Ben jij nou de zoon van een speurhond? Ik had je wijzer willen hebben!"

„Ben ik een jonge speurhond?" vroeg het domme jongetje.

„Jazeker... niet dat er veel van te merken is," zei de veldwachter. Toen kreeg hij een idee. Hij ging naar binnen en haalde de pyjama's van Brommy en Tommy.

„Luister eens, Druil-oor!" sprak hij. „Je hebt in je onnozelheid twee boeven laten ontsnappen. Dringt dat tot je door?" Het honden-jongetje knikte. „Nu kun je het misschien weer goedmaken," vervolgde de veldwachter. „Wil je dat wel?" Het jongetje knikte weer.

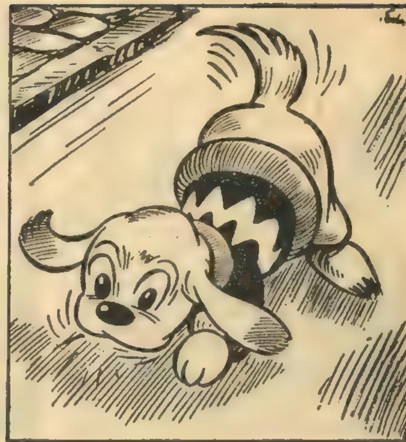
„Nou," zei Berendse. „Je wist het nog niet, maar ik vertel het je nu: je bent de zoon van een speurhond. Jij bent er dus ook één!"

Het jongetje keek geïnteresseerd op. „Je kunt, volgens Bartjens dan, een spoor terugvinden door op de geur af te gaan." „Daar weet ik niets van," zei Druil-oor. „Maar als u het zegt..."

„Snuf hier eens aan," gebood de veldwachter, terwijl hij Druil-oor een pyjama voorhield. „Brommy!" riep het hondje. „Goed zo," zei Berendse. „En nu deze... nou ja... dat kun je wel raden ook!" „Neen nee!" riep het jongetje, „Tommy! Ik ruik hem duidelijk. Nu geloof ik toch dat ik een speurhond ben!! O dat is leuk!!"

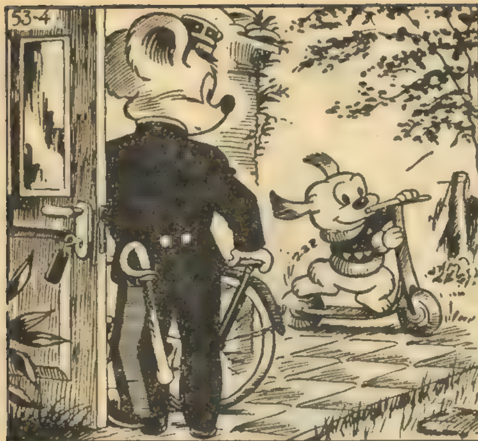

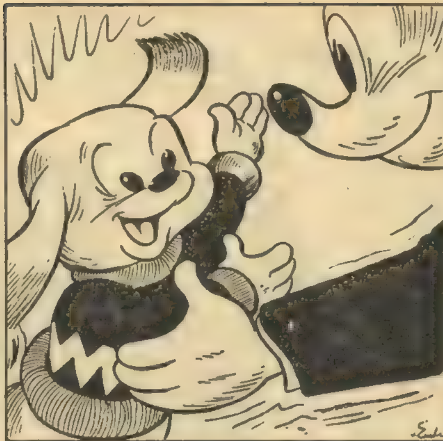

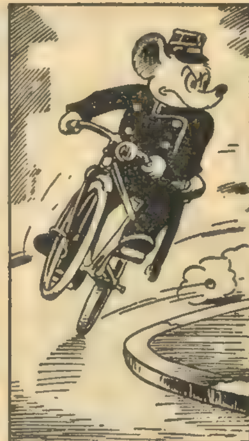
„Je bent dus een speurhond!" zei de veldwachter. „Kun je nu ook ruiken waar Brommy en Tommy heengegaan zijn?" Het jonge speurhondje keek verschrikt op. „Waaraan moet ik dat ruiken?" vroeg hij zo onnozel, dat Berendse hem bijna een draai om zijn flap-oren had gegeven. „Aan het spoor natuurlijk!" riep hij. „Lees jij nooit boeken?" „We hebben televisie," zei het jongetje bedremmeld, maar zijn neus bleef werken. „Snuf... snuf..." deed zijn neus!

Veldwachter Berendse ging droevig naar binnen met de pyjama's. De deur viel dicht.

Het hondje Druil-oor bleef nog even voor de dichte deur staan snuffelen en toen begon hij langs de straat te rennen... en maar snuffelen...

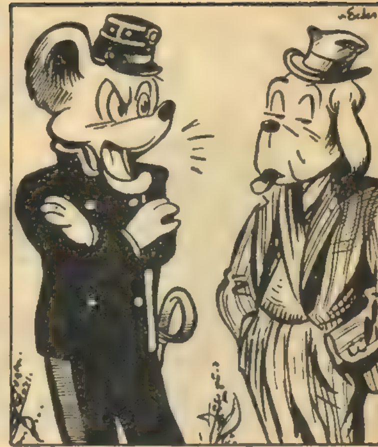
Juist wilde de veldwachter zijn fiets pakken om nog maar eens een speurtocht naar Brommy en Tommy te ondernemen, toen Druil-oor zijn achtertuintje binnenreed... op de autoped!! „Assublief!" zei hij en kwispelde hoopvol met zijn staartje. De veldwachter zette grote ogen op. „Maar kerel!" riep hij. „Hoe heb je die gevonden?" „Ik ben een speurhond!" juichte Druil-oor. „Precies zoals u zei... ik wist het alleen nooit!" „Je bent een geweldenaar!" prees de veldwachter. „En waar was die autoped nou?" „Achter de schutting op het bouwterrein," zei Druil-oor.

„Ik ga er direct heen, op de fiets," zei Berendse. „Hartelijk dank, beste jongen. We spreken elkaar nog wel, reken daar maar op!"

De veldwachter fietste haastig weg.

Bij het bouwterrein aangekomen, zag Berendse een losse plank in de schutting, vlak bij een verkeersbord dat waarschuwde tegen een gevaarlijke wegkruising. In het zand eromheen zag hij de sporen van de autoped en een heleboel pootstapjes.

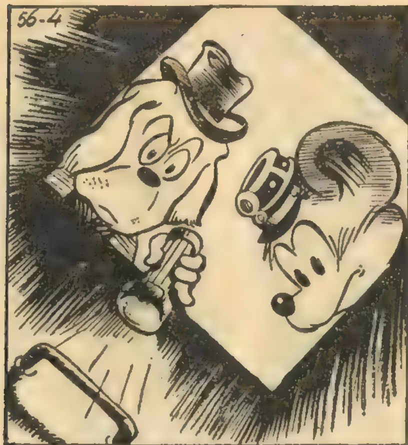
Berendse zette zijn fiets tegen de schutting en kroop er door. „Halt!!" klonk een stem. „Man, je laat me doodschrikken!" riep de veldwachter. Het was de bewaker, die een ronde deed over het bouwterrein. „Wat komt u hier doen, veldwachter?" „Ik zoek mijn jongens natuurlijk!" zei Berendse. „Wat anders?" „Dan zou ik ze hebben moeten zien," zei de bewaker. „Zo," antwoordde de veldwachter. „Heb je dan daar straks ook een klein hondje gezien, die een autoped door de schutting haalde?" „Nee," zei de bewaker. „Ik kan niet alles zien... ik kan maar op één plaats tegelijk wezen."

„En aangezien de autoped hier gevonden is," zei Berendse, „neem ik aan dat Brommy en Tommy hier ook in de buurt zijn." „Nou, ik heb niets gezien," zei de bewaker. De twee mannen liepen over het terrein en de veldwachter keek maar strak naar de grond. „Zoek je wat?" vroeg de bewaker. „Ja, natuurlijk," zei de veldwachter bits. „Voetsporen. En ik zie ze ook! Kijk..." De bewaker bukte zich en zag pootafdrukken die leidden naar een ijzeren deksel, waar een zware ijzeren balk overheen lag. „Hier houden ze op," riep de veldwachter. „Ze zullen toch niet... maar nee.. er ligt een zware balk dwars overheen!" „Ja, die heb ik er net opgelegd," zei de bewaker. „Die put stond open en ik was bang dat er iemand in zou vallen." „Wat zegt u daar, meneer de wachtsman?" zei Berendse dreigend. „Wanneer vond meneer de wachtsman deze put open... nou?"

„Kalm aan!" protesteerde de wachtsman. „Gistermiddag!"

Berendse gooide de balk opzij en opende het putdeksel. „Hee daar!" riep hij naar beneden. „Zijn jullie daar?" Er kwam geen antwoord. „Hier is een zaklantaarn," zei de bewaker. Hij liet het licht in de put schijnen. Op de bodem lagen twee scheppen. „Mijn tuinschep en die van m'n buurman!" riep Berendse. „Hoera! Ik ben op 't goede spoor!" Hij griste de lantaarn uit de handen van de bewaker en dook de put in.

Terzelfder tijd kwam een stel Dierendorpers op de fiets bij de schutting aan. Voorop de vader van de kleine Druiloor, die thuis alles had verteld. „Afstappen!" riep vader Speurhond. „Hier staat zijn fiets... erachter aan, mannen!"

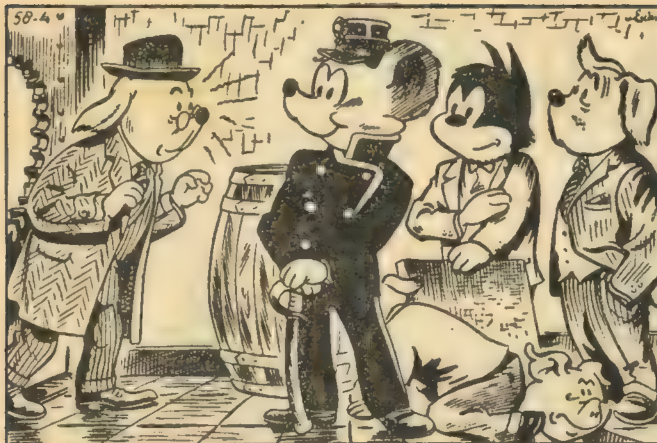

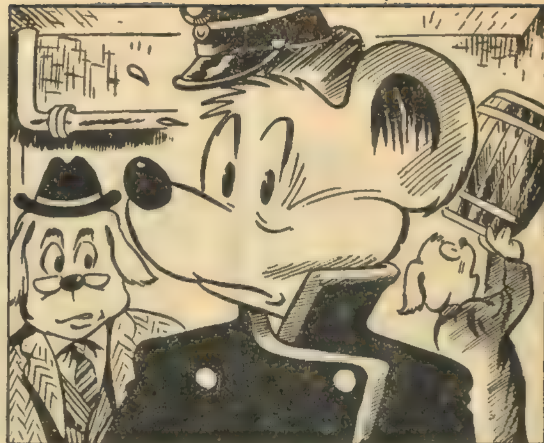
De directeur van de Dierendorpse Boerenleenbank zou nog wat overwerken en zou juist de deur van de bank openen, toen hij een ladder tegen de gevel zag staan. „Da's singulier," sprak hij. Toen hij voelde dat de voordeur niet gesloten was, werd hij bleek om zijn neus en zijn knieën bibberden toen binnen de lichten brandden en er overal geldstukken en moddervoeten waren te zien op de vloer.

„De kluis!" riep de directeur, terwijl hij de trap afrende. Het hartvormige gat in de deur trok al dadelijk zijn aandacht, alsmede de elektrische boor, de koevoet en de ijzerzaag die ervoor lagen.

„Ik durf niet naar binnen!" kreet de directeur. „Ik weet al van te voren wat ik zal zien en toch durf ik niet..."

Hij drukte de handen op de ogen en stapte door het fraaigesneden gat de lege kluis binnen...

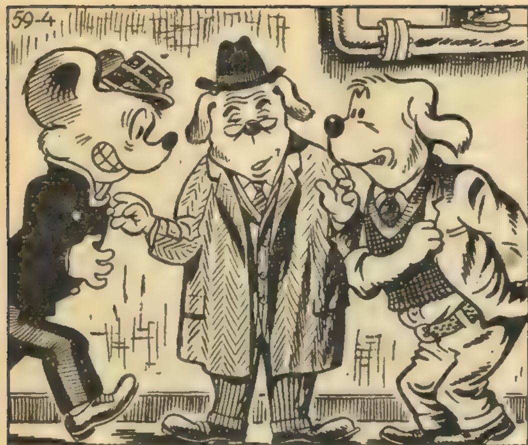

De bankdirecteur hield nog altijd de handen voor zijn ogen. „Ik durf niet te kijken!" riep hij wenend uit. „Een lege kluis..."

Maar toen hij voorzichtig door zijn vingers keek, bleek dat de kelder helemaal niet leeg was. Ze stond vol Dierendorpers en er kwamen er steeds meer bij, uit een afvoerputje in het midden van de vloer...

Veldwachter Berendse stond vooraan. „Mag ik u vragen wat u hier komt doen, heren?" vroeg de directeur. „Wij zijn eigenlijk gesloten..." „Het klinkt gek, natuurlijk," begon Berendse, „maar ik zoek mijn twee bengels... Brommy en Tommy!" „O juist... en die zoekt u hier... in mijn kluis!" zei de directeur langzaam. Hij keek de veldwachter vorsend aan. „Onze kluis!" riepen de Dierendorpers dreigend. „Waar is ons geld? Waar zijn Brommy en Tommy?"

„Het is zo duidelijk als wat!" riep meneer Speurhond. „Die kwajongens hebben ontdekt, dat ze door de rioleringsbuis in de geldkelder van de bank konden komen... wèg centjes..." „Wacht even," riep de directeur, die zag dat Berendse meneer Speurhond te lijf wou gaan. „Deze kluisdeur is opengeboord van buiten af... dat kunnen die twee kleine jongens dus nooit gedaan hebben!"

„Geboord?" vroeg de smid. „Laat eens zien! Ja, da's mijn elektrische boor... èn mijn koevoet... èn mijn ijzerzaag!"

„Ik zie het nog anders!" riep de veldwachter. „Mijn jongens zitten achter die bankrovers aan... wat dachten de heren daarvan?" „Ach ja, natuurlijk!" riepen allen.

„Er achteraan, mannen!" Allen stoven door het gat in de deur, de trap op en de bank uit.

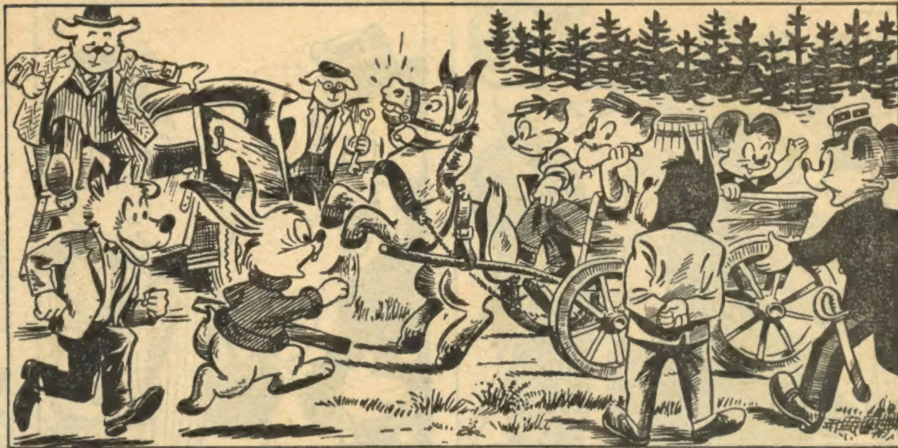

„Welke kant op?" riepen allen door elkaar. Toen trad een man naar voren, de eigenaar van het bouwterrein. Het was een aannemer. „Mannen!" riep hij, „laat mij nu eens begaan!" Hij snoof in de lucht en riep toen: „Die kant op... en niet anders!" Meteen zette hij het op een lopen. Allen erachteraan! Er kwam hen een vrachtauto achterop en de veldwachter wenkte de chauffeur dat hij stoppen moest.

„We zitten achter bankrovers aan!" riep hij. „Neem je ons mee?" „Natuurlijk!" riep de chauffeur. „Klim in de laadbak. En waarheen?" „Rechtdoor!" riep de aannemer. „Ik zal je wijzen hoe je moet rijden."

„Hoe die man zo zeker van zijn zaak kan zijn, is me een raadsel," zei Berendse, „maar ik zal het maar overgeven."

De vrachtauto had nog maar een minuutje gereden toen de aannemer riep: „Hier rechtsaf!" Hobbelend reed de auto een heidepad op. En toen riep de veldwachter opeens: „Daar schittert iets op de weg! Stop eens, chauffeur!"

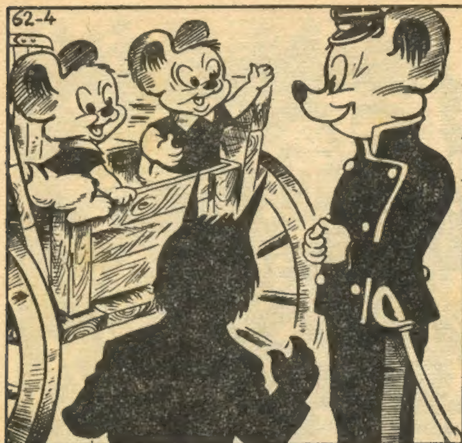
Het waren allemaal gouden tientjes! In een lang gerekt spoor!

„Wat heb ik je gezegd?" riep de aannemer trots.

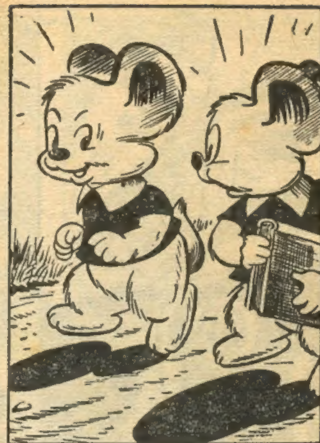
Jan Rap en Harry waren stomverbaasd toen ze op de heide werden ingehaald door een vrachtauto waaruit dertig Dierendorpers sprongen, die de boerenwagen omsingelden.

„Geef je over!" riep de veldwachter. „Waar zijn Brommy en Tommy?" „Hier, Pa!" riep Brommy, terwijl het deksel van de kist omhoogging. Er ging een hoeraatje op van de Dierendorpers en Harry zat maar stomverbaasd naar de twee beertjes te kijken. „Dat zijn Jan Rap en zijn maat, hoor!" waarschuwde Tommy. „Ze hebben valse snorren op!"

„Dat had ik al meteen door!" zei de veldwachter.

„We konden er echt niets aan doen... we dachten dat we een schat hadden gevonden..." begon Brommy. „Hou je maar stil, jongens!" riep Pappa. „Jullie zijn terug, dat is het voornaamste!"

„Het geld van de bank is terug, dat is het voornaamste!" riep de bankdirecteur. „Mijn wagen en mijn ezel!" riep de boer blij. „Mijn boor en mijn zaag!" zei de smid. „Mijn twee gevangenen," zei de burgemeester. Iedereen was dus tevreden. „Alleen," zei Berendse tegen de aannemer, „u moet me toch eens vertellen: hoe wist u zo precies welke kant ze opgegaan waren met die wagen vol geld?" „Nou," zei de aannemer, „gewoon... ik heb een neus voor geld! Ik kan het al op een kilometer afstand ruiken!"

En zo eindigde de schatgraverij van Brommy en Tommy.

Brommy bracht het bibliotheekboek meteen terug, de volgende dag. „Ik moet dat boek ruilen voor een boek met verkeersregels," zei hij tegen Tommy. „Pappa zegt dat ik moet weten hoe een bord „Gevaarlijke wegkruising" eruit ziet. Weet jij dat?"

„Natuurlijk," antwoordde Tommy, „dat is een rode driehoek met een iks erin!"

In deze serie zijn verschenen:

No. 1 Atomo

No. 2 Tombola

No. 3 De vrolijke schilders

No. 4 De schatgravers

Uitgave: Het Parool/De Nieuwe Pers

Verkoopprijs 75 cent